

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
BINNENLANDSE ZAKEN

ALGEMENE INSPECTIE VAN
DE FEDERALE POLITIE EN
VAN DE LOKALE POLITIE

JAARVERSLAG ■ 2009 ■

Adres

Triomflaan, 174,
1160 Brussel (Metro DELTA).

Tel : 32 2 676 46 11

Fax: 32 2 676 46 02

Mail: info@aigpol.be

Website : www.aigpol.be

Verantwoordelijke uitgever:

François Adam, Triomflaan, 174

1160 Brussel

De algemene inspectie dankt de Directie van de interne relaties en de vertaaldienst van de federale politie voor de hulp bij het uitgeven van dit verslag.

Inhoudstafel

1	Voorwoord	4
2	De Directie Audit en Inspectie (IGIN)	5
2.1	Auditactiviteiten	5
2.2	Inspectieactiviteiten	9
3	De directie individuele onderzoeken (IGEO)	16
3.1	De organisatie	16
3.2	Statistieken	21
3.3	Verbeteren en vernieuwen	26
4	Directie Statuten (IGST)	38
4.1	De raad van beroep	38
4.2	De Paritaire Commissie	40
4.3.	Tuchtrecht	41
4.4	De algemene inspectie en deontologie	43
4.5	Evaluatie mandaathouders	44
4.6	Selectie mandaathouders	46
4.7	"Evaluatie" van het huidige evaluatie	47
5	De gedeconcentreerde posten	48
5.1	Antwerpen	48
5.2	Gent	49
5.3	Luik	49
5.4	Bergen	50
6	Personeel begroting - logistiek	51
6.1	Personeel	51
6.2	Begroting	51
6.3	Logistiek	51
7	Diverse activiteiten	52

1. Voorwoord

Geachte lezers

Hierna vindt u het jaarverslag 2009 van de Algemene Inspectie van de Federale Politie en van de Lokale Politie (AIG).

Zoals de voorgaande jaren hebben de verschillende directies van de AIG samen met de gedeconcentreerde posten kwaliteitsvol werk proberen af te leveren om de werking van de politiediensten te verbeteren; dit ondermeer door hun kerntaken en een aantal andere (neven-)activiteiten op een professionele wijze aan te pakken.

Het jaar 2009 werd gekenmerkt door een reeks ingrijpende budgettaire beperkingen die tot gevolg hadden dat het aantal gepresteerde uren moest verminderd worden en dat bepaalde personeelsleden, die met pensioen gingen, niet meer werden vervangen.

Ondanks deze budgettaire beperkingen heeft de AIG zoveel mogelijk trachten te voldoen aan de verwachtingen van de diverse overheden en partners, zowel interne als externe. Zo werd de samenwerking met bepaalde overheden nog versterkt.

2009 was ook het jaar waarin de toenmalige Inspecteur-generaal, Luc CLOSSET en zijn adjunct-inspecteur-generaal, Roger TRILLET, met pensioen zijn gegaan.

Wij zijn ons ook bewust van het feit dat onze inspanningen moeten worden verder gezet met het oog op een constructieve bijdrage aan de verbetering van het politielandschap.

Wij wensen u alvast veel leesplezier

De Inspecteur-generaal a.i.
François Adam

Alain Lemasson

Beni Van Gucht

Alain Schottey

François Adam

2 - Directie Audit en Inspectie

2.1- Audactiviteiten

Algemeen

Ondanks het ruime personeelstekort in de centrale diensten van de AIG te Brussel en de hoge werklast van de gedeconcentreerde posten in de andere activiteitsdomeinen van de AIG, naast de opdrachten op bevel van de Minister van Binnenlandse zaken en op verzoek van de bevoegde lokale politieoverheden, gaan de auditactiviteiten onverminderd voort. Er heeft zich wel een wachtrij gevormd.

We stellen vast dat de lokale politieoverheden zich meer en meer interesseren voor de auditactiviteiten van de AIG. Politiecolleges en -raden vragen vrijwel altijd om geïnformeerd te worden over de gedane vaststellingen. Hetzelfde geldt voor de eigenlijke opvolging van de aanbevelingen.

Maar ook de korpschefs doen steeds vaker een beroep op de auditoren tijdens de opvolgingsfase van de audit om hen bij te staan bij het realiseren van de aanbevelingen en het verbeteren van de werking van hun zone. Deze fase van de audit verzwaart steeds meer de werklast van een auditdossier. In twee dossiers kwam zelfs de voogdijoverheid tussen opdat de AIG een meer doorgedreven auditopvolging zou verzekeren nadat gebleken was dat de impulsen vanuit de betrokken zone als onvoldoende werden bestempeld.

De AIG volgt inzake adviesverlening de internationale beroepsnormen van het IIA, die stellen dat auditoren raad mogen geven voor zover ze daarbij zelf geen enkele managementverantwoordelijkheden opnemen.

De goede praktijken, die de auditoren opmerken tijdens hun audits, worden aan andere korpschefs die met gelijkaardige problemen worstelen, meegedeeld zodat er een vruchtbare uitwisseling kan ontstaan over het hele grondgebied.

De auditoren blijven geregeld deelnemen aan studiedagen, gespreksgroepen en ervaringsuitwisselingen over audit, interne beheersing en de werking van organisaties zodat ze hun kennis op peil houden.

Overzicht audits naar overheid en onderzochte component van de GPI (september 2002 - december 2009)

Onderstaande tabel geeft een inzicht in welke componenten van de geïntegreerde politie-audits werden uitgevoerd door de AIG sedert de start van de auditactiviteiten in september 2002. Tevens is te zien welke overheid het initiatief nam voor de opdracht. Het is duidelijk dat het vooral de korpschefs en de burgemeesters zijn die de meeste belangstelling tonen.

Afgaande op het vrij hoge cijfer van audits op initiatief zou men verkeerdelijk kunnen besluiten dat de auditcel van de AIG over een grote beleidsvrije ruimte beschikt. In feite gaat het slechts over 2 reeksen van thematische audits in een kleine groep politiezones verspreid over het gehele land, met zeer beperkte reikwijdte zoals de functies onthaal en interventie (2003-2004), en de methodologie gehanteerd bij de ZVP (2008-2009). Hierdoor konden op welbepaalde momenten, mits inzet van een eerder beperkte capaciteit, toch enkele deelaspecten van de politiewerking geëvalueerd worden. Inmiddels hebben de gereduceerde beschikbare capaciteit van de auditcel, de toegenomen interesse voor audits en de arbeidsintensiever wordende opvolgingsfases, de initiatiefmarges van de AIG in dit domein tot nul herleid.

¹ *Institute of internal auditors*

	Op bevel		Op verzoek								Op initiatief		
	1		2		3		4		5		6		
	Lok Pol	Fed Pol	Lok Pol	Fed Pol	Lok Pol	Fed Pol	Lok Pol	Fed Pol	Lok Pol	Fed Pol	Lok Pol	Fed Pol	
A	1	1	3	-	-	1	0	0	0	0	0	6	0
B	1		33	-	-	0	0	0	0	0	0	26	0
C	0	0	0	-	-	2*	0	0	0	0	0	-	-

* deze aanvragen werden niet gehonoreerd omdat ze ofwel afkomstig waren van een verantwoordelijke die zelf geen auditverzoek mag doen ofwel omdat de aangekaarte problematiek geen auditmaterie betrof (maar eerder interpersoonlijke moeilijkheden).

Legende:

1. op bevel van een voogdijMinister
2. op verzoek van een burgemeester en/of een politiecollege en/of een korpschef lokale politie
3. op verzoek van een bevoegde overheid van de federale politie (CG, DG)
4. op verzoek van een gerechtelijke overheid
5. op verzoek van een bestuurlijke overheid (andere dan burgemeester en politiecollege)
6. op voorstel van de AIG, na voorafgaande goedkeuring door de voogdijMinisters, kaderend in een algemeen actieplan

A - audituitvoering gepland in 2010

B - audit in uitvoering in 2009 of eerder uitgevoerd

C - niet-uitgevoerde audit

Audits op bevel of verzoek van de bevoegde overheden, inzake de belangrijkste organisatieprocessen	Uitvoeringsfase van de audit
1. Buggenhout-Lebbeke	D
2. Centre Ardenne	D
3. Dendermonde	D
4. Deinze-Zulte	D
5. Entre-Sambre-et-Meuse	D
6. Famenne-Ardenne ²	D
7. Les Collines	C
8. Lowazone	D
9. Orneau-Mehaigne	D
10. Orne-Thyle	D
11. Polder	D
12. Rupel ³	Afgesloten einde 2009
13. Semois et Lesse ⁴	D
14. Schelde-Leie	A
15. Tienen - Hoegaarden	B
16. Westkust	D

Audits op initiatief (zonale veiligheidsplannen = ZVP)	Uitvoeringsfase van de audit
1. Les Arches	C
2. Seraing-Neupré	C

Legende:

A : voorbereidingsfase - B : terreinfase - C: rapporteringsfase - D: opvolgingsfase

² Door de bevoegde overheid gevraagde reikwijdte van de audit is beperkt tot de functie verkeer.

³ Inmiddels heeft het politiecollege een nieuwe audit gevraagd voor einde 2010.

⁴ Door de bevoegde overheid gevraagde reikwijdte van de audit is beperkt tot de functie HRM.

Aanbevelingen

De audits die in uitvoering waren in 2009 gaven ook nu weer aanleiding tot een reeks aanbevelingen. De meest voorkomende gaan, net als de voorbije jaren trouwens, over volgende domeinen:

- de inbreng van het personeel in het beslissingsproces (participatief beleid), als belangrijk culturelement in de organisatieontwikkeling bij de lokale politie;
- de interne en externe communicatie (documentatiebeheer en archivering; informatie-uitwisseling zowel (inter)zonaal als tussen de beide niveaus van de geïntegreerde politie...);
- organisatie van de functionaliteiten onthaal, wijkwerking en interventie;
- het belang te beschikken over adequate functiebeschrijvingen;
- resultaatgericht werken (activiteitsmetingen, bevraging betrokken partijen, vastleggen van doelstellingen...);
- de controlefunctie op de werkzaamheden door de officieren en middenkaders die vaak voor verbetering vatbaar is;
- de leiderschapsstijl (chefs onvoldoende beschikbaar en luisterbereid);
- de formele organisatiestructuur komt vaak niet overeen met de gangbare wijze waarop de activiteiten gepland, uitgevoerd, beheerst en gecontroleerd worden;
- niet-gebruiksvriendelijke of onbestaande procedures.

Diversen

Op vraag van de korpschef te Leuven voerden de auditoren een functioneringsonderzoek naar de wijze waarop in de politiezone strafbare feiten worden aangepakt. Aangezien deze opdracht kaderde binnen een strategische doelstelling van de zone rond recherchemanagement hebben de auditoren eveneens leden van het parket van de procureur des Konings en de onderzoeksrechters te Leuven geïnterviewd. De verslagtekst die een tiental aangrijpingspunten ter verbetering omvat wordt momenteel besproken met de verantwoordelijken uit de politiezone. Bedoeling is dat een werkgroep in de politiezone de resultaten van deze 'beeldvorming' gebruikt om concrete stappen te zetten op weg naar een vorm van recherchemanagement (tegen 2012).

Op vraag van de burgemeester en korpschef van de PZ Brasschaat hielden de auditoren in 2008 een algemene, anonieme personeelsbevraging in 11 domeinen (zoals leiderschap, beleid, personeelsmanagement, interne communicatie, veranderingsmanagement...). Tegelijk werden de diverse commentaren van de personeelsleden gebundeld. Begin 2009 werden de resultaten en conclusies aan een aantal betrokken partners meegedeeld: burgemeester, korpschef, BOC⁵, afgevaardigden gemeenteraad en aan het voltallige personeel. Daarnaast volgt de AIG mee de omzetting van de aanbevelingen op van een audit die eerder in de zone plaatshad (en uitgevoerd werd door een privé-firma).

Op vraag van de korpschef PZ Polder werd in de maand maart 2009 een praktische georiënteerde uiteenzetting gegeven (halve dag) aan hemzelf, zijn officieren en CALog Niv A omtrent de principes en praktijk van een systeem van interne beheersing dat de verantwoordelijken redelijke zekerheid verschafft dat hun politieorganisatie 'onder controle' is en de doelstellingen kunnen behaald worden.

⁵ Basisoverlegcomité

2.2 - Inspectieopdrachten

Onderzoek interventietijden en types dispatching

De AIG werd in 2008 door de toenmalige Minister van Binnenlandse Zaken belast met een tweeledige opdracht:

- 1° een onderzoek m.b.t. de interventietijden bij dringende noodoproepen;
- 2° een analyse omtrent de effecten van de verschillende keuzes qua dispatching op de operationele werking van de geïntegreerde politie.

De conclusies van het onderzoek kunnen als volgt worden samengevat.

De interventietermijnen in geval van dringende oproepen maken slechts zelden het voorwerp uit van formele klachten. Gelet op dit gegeven en rekening houdend met het gevoerde onderzoek mag met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid gesteld worden dat er zich geen noemenswaardige problemen voordoen.

Voor het bepalen van de interventietermijnen bij dringende (nood) oproepen stelde zich wel een probleem van definiëring. De actueel gehanteerde definitie van "dringende oproepen" op basis van de CIC-nomenclatuurlijst (0 tot 3) voldoet niet.

De analyse van het cijfermateriaal ter zake en het gevoerde onderzoek hebben wel tekorten aan het licht gebracht met betrekking tot duidelijkheid, formalisering en nauwkeurigheid in de toepassing van procedures op de verschillende managementniveaus (strategisch, operationeel en uitvoering). De globale functionering is bijgevolg vatbaar voor verdere optimalisering.

Ook al bestaan er in de ons omringende landen geen vaste standaarden wat interventietermijnen aangaat, lijkt het ons toch aangewezen dat het uitvaardigen van (algemene of gedifferentieerde) normen, onder de vorm van streefdoelen, dient te worden overwogen. In totaal werden voor dit luik 18 markante verbeteropportunities weerhouden.

De "vrije keuze" van het soort dispatchingsysteem heeft tot gevolg dat er in werkelijkheid gediversifieerde modellen van dispatching bestaan. Deze werden door ons in kaart gebracht. De "vrije keuze" van en het soort dispatchingsysteem (geïntegreerd CIC versus autonome Dispatch/S) bieden voor- en nadelen, doch een geïntegreerde politiewerking noodzaakt overkoepelende en geïntegreerde radio-, communicatie- en informatiesystemen.

De uitdaging zou er in moeten bestaan om de nadelen tot een minimum te herleiden en de voordelen te optimaliseren, zodat de geïntegreerde operationele functionering van de politie niet in het gedrang wordt gebracht.

De kwaliteit van de communicatie- en informatiestroom tussen dienstenverleners en -afnemers verdient grondige aandacht. Daar waar binnen de bestaande processen verplichtingen tot informeren zijn opgelegd, dient er maximale wederkerigheid en/of afdwingbaarheid te worden bewerkstelligd.

Gelet op wat voorafgaat, alle onderzoekselementen pro en contra autonome of CIC-werking inachtnemend, zou zonder meer kunnen worden overgegaan tot het bepalen van standaarden die gelden voor alle dispatchings (calltaking- en dispatchingtijden).

Er mag evenwel niet uit het oog worden verloren dat de interventie- en dispatchingproblematiek het politieel gegeven overtreft omdat het afhankelijk is van een beleid dat mede bepaald wordt door onder meer de politieraden en -colleges, veiligheidsplannen en andere.

Voor dit luik werden 8 verbeteropportunities geformuleerd.

Elke geïnteresseerde kan het volledige verslag consulteren op de website van de AIG, rubriek verslagen.

Beveiliging van de wapens binnen de Lokale Politie

Deze inspectie werd op eigen initiatief uitgevoerd maar was hoofdzakelijk bedoeld als opvolging van vroegere inspectieopdrachten naar enerzijds de beveiliging van wapens en ander gevoelig materiaal en anderzijds naar het beheer en het behandelen van in beslag genomen goederen.

Huidige inspectie werd beperkt tot de lokale politie vermits de federale politie voor 2010 een budget heeft vrijgemaakt om de bestaande toestand aan te pakken en te verbeteren. De situatie bij de federale politie zal nadien worden geëvalueerd.

In totaal werden 48 commissariaten binnen 27 lokale politiezones bezocht.

Over het algemeen kan gesteld worden dat de situatie ten opzichte van de voorgaande inspecties verbeterd is. Dit neemt niet weg dat verbeteringen mogelijk zijn op een aantal vlakken :

- In 93,5 % van de bezochte plaatsen werden de wapens bewaard in een brandkast, een wapenkamer, een wapenopslagplaats of een veiligheidskast.

In 6,5 % werden nochtans wapens aangetroffen in burelen of kleerkasten.

- 38 bezochte gebouwen zijn niet 24/24 uur geopend waardoor zij moeten beschikken over een elektronische alarminstallatie en de politiepermanentie, waarmee een rechtstreekse verbinding bestaat, moet 24/24 uur bemand zijn.

Van deze 38 gebouwen waren er 8 zonder elektronische alarminstallatie en 5 die niet beschikken over een rechtstreekse verbinding met een politiepermanentie.

- Behalve deze zaken werd ook een aantal andere infrastructurele tekortkomingen vastgesteld evenals soms een gebrek aan beveiliging van de wapens in dienstvoertuigen .

De korpschefs of de verantwoordelijken moeten blijven toezien op het naleven van de vigerende wetgevingen en reglementen ter zake met het oog op het sensibiliseren van het personeel in het domein van wapenbeveiliging.

Triptiek van de gerechtelijke identificate

In de loop van het jaar 2007 werd door het "Controleorgaan van het politie informatiebeheer" (COC) een onderzoek verricht naar de kwaliteit van de informatie in de "Algemene Nationale Gegevensbank" (ANG).

Omdat de resultaten van dit onderzoek verontrustend waren, vroeg het COC, in overeenstemming met de wettelijke bepalingen (Art 44/7 Wet van 05/08/92 op het Politieambt en KB 30/05/02 - Koninklijk besluit houdende vaststelling van de voorwaarden betreffende de uitoefening van de opdrachten van het controleorgaan bedoeld in artikel 44/7 van de wet op het politieambt), begin 2008 bijstand aan de AIG voor verder onderzoek op het terrein. Een representatief aantal Federale en Lokale Politiediensten werd vervolgens bezocht.

Daar de resultaten van dit onderzoek zowel bij de Federale- als bij de Lokale Politie nog niet bevredigend waren, werd in overleg tussen het COC en de AIG, besloten om in 2009 alle overige Federale en Lokale Politiediensten aan een gelijkaardig onderzoek te onderwerpen.

Er mag niet uit het oog worden verloren dat het opsporings- en het gerechtelijk onderzoek in zeer belangrijke mate afhankelijk is van een goed functionerend informatiebeheer

De belangrijkheid van dit onderzoek werd onderlijnd in de vorm van een tussenkomst in de Senaat op 13 maart 2009 waarbij aan de Minister werd medegedeeld dat uit het jaarverslag 2008 van het Comité P bleek dat van de 12.383 aangehouden personen in 78 % geen foto was, in 73 % geen individuele beschrijving en in 60 % geen vingerafdrukken in de ANG.

In het inspectieverslag van de AIG van oktober 2008 over "de nieuwkomers in de politiezones" wordt eveneens de aandacht gevestigd op de tekortkomingen op het gebied van het informatiebeheer.

73 % van de bevroegde jong afgestudeerde inspecteurs erkende het gebrek aan opleiding in dit domein. Van de korpschefs beweerde 87 % dat de jong afgestudeerden weinig of geen kennis hebben van de richtlijnen op dit vlak.

Het Ministerieel Besluit van 24 oktober 2002 houdende het "Algemeen studiereglement betreffende de basisopleidingen van personeelsleden van het operationeel kader van de politiediensten" voorziet in de opleiding agent en inspecteur slechts een beperkt aantal uren aan informatiebeheer in het algemeen en de MFO 3 in het bijzonder.

Door gebruik te maken van het register van de vrijheidsberovingen (cf. Art 33 bis WPA), werd door de AIG een aantal controles uitgevoerd op personen die ofwel werden aangehouden en ter beschikking gesteld van de gerechtelijke overheid of van de Dienst Vreemdelingenzaken.

Er werd nagegaan of deze personen zoals vermeld in de MFO 3, in de ANG gevat werden met een foto, een individuele beschrijving en vingerafdrukken.

De MFO 3 gaat echter verder dan een aanhouding en/of terbeschikkingstelling en dient ook toegepast te worden op personen die werden verhoord en voor die persoon een verband kon aangetoond worden met een bewezen concreet feit.

Een vergelijking van de vaststellingen tussen 2008 en 2009 bij de federale diensten toont aan dat, daar waar in 2008 in 47 % van de gevallen geen foto's werden genomen dit in 2009 in 25 % van de gevallen gebeurde.

Meer opvallend zijn de vingerafdrukken waar in 2008 in 74 % van de gevallen geen vingerafdrukken werden genomen, dit in 2009 13 % bedroeg.

Bij de lokale politiediensten is eveneens een positieve kentering merkbaar. In 2008 werd in 49 % van de gevallen geen foto's genomen en in 61 % geen vingerafdrukken.

In 2009 is dit, voor wat de foto's betreft, in 23 % het geval en voor wat de vingerafdrukken betreft in 34 %.

Bij de gecontroleerde zones die vóór 2009 al waren uitgerust met een livescan werden in 16 % van de gevallen geen vingerafdrukken genomen.

Tengevolge van reacties van sommige gecontroleerde diensten op onze vaststellingen is gebleken dat uitzonderlijk niet steeds kan voldaan worden aan de voorwaarden die opgelegd zijn door de MFO 3; meer bepaald kunnen vaststellers door allerlei omstandigheden in tijdsnood geraken.

Meestal ligt de oorzaak voor het niet-opstellen van de triptiek echter in het gebrek aan vorming en in de ingesteldheid van de vaststellers.

Bovendien is er vaak een gebrek aan controle op de kwaliteit van onder andere het gerechtelijk werk.

De MFO 3 bepaalt een termijn voor het overmaken van de vingerafdrukken doch geen voor het overmaken van de foto's. Ook wanneer de individuele beschrijving (IB) niet via ISLP of FEEDIS wordt opgesteld doch via een ander systeem of manueel wordt opgesteld, is geen termijn bepaald waarbinnen de kopie van de IB samen met het betreffende PV moet worden overgemaakt aan het AIK.

Zo wordt ook binnen de MFO 3 niet bepaald welke houding dient te worden aangenomen indien politieambtenaren geconfronteerd worden met een persoon die weigert om mee te werken aan de opstelling van de triptiek.

Aan de hand van onze vaststellingen in 2008 en de resultaten in 2009 is het duidelijk dat de situatie is verbeterd.

In 2010 werden opnieuw een aantal federale en lokale diensten bezocht. De resultaten hiervan worden momenteel geëxploiteerd.

AANBEVELINGEN

We stellen vast dat er zowel verbeteringen, verduidelijkingen en vereenvoudigingen dienen te worden aangebracht aan de procedures, de informaticatoepassingen, de basopleiding en motivatie van de opstellers als aan de controlemodaliteiten in de zones en federale diensten. Dit blijkt trouwens ook uit de antwoorden die de korpschefs en de hoofden van de bezochte federale diensten ons meldden.

Het sensibiliseren van het personeel kan gebeuren door leden van de GID (AFIS) dat door zijn expertise ter zake, per gerechtelijk arrondissement een verdere vorming kan geven en op die manier kan bijdragen in een beter inzicht in het informatiebeheer

Zowel binnen FEEDIS als binnen ISLP dient te worden gezocht naar een systeem waarbij de opsteller van het proces-verbaal technisch verplicht is de individuele beschrijving in te vullen. De implementatie zou de controlemogelijkheid van de hiërarchie en de functionele beheerder vereenvoudigen.

Indien dit technisch niet te verwezenlijken is zou de opsteller van het proces-verbaal de verplichting moeten opgelegd worden in fine van zijn proces-verbaal te vermelden dat aan de triptiek werd voldaan.

Ten einde op regelmatige tijdstippen zelf een controle te kunnen uitvoeren zou het wenselijk zijn dat het AIK en de functionele beheerders zowel een historiek van de foto's als van de vingerafdrukken zouden kunnen opvragen. Momenteel is deze opvraging niet mogelijk.

Tevens zou de GID (AFIS) automatisch moeten zorgen voor een feedback van de kwaliteit van de ontvangen vingerafdrukken.

Er kan gedacht worden aan de mogelijkheid voor de vaststeller om de karakteristieken van de individuele beschrijving, welke zich in de ANG bevinden, desgevallend aan te passen of te vervolledigen.

Tussen federale diensten en politiezones en tussen politiezones onderling kan gezocht worden naar protocolakkoorden over de aanschaf en het gebruik van livescans.

De permanente beschikbaarheid van deze toestellen mag hierbij niet uit het oog worden verloren.

Een doorgedreven vorming en een continue controle op alle niveaus met de nodige feedback kunnen bijdragen tot een belangrijke verbetering van de informatievergaring. Om dit te realiseren is ook een grotere betrokkenheid van de zonechefs en van de dienstverantwoordelijken nodig.

Spoorwegpolitie

De AIG heeft in 2009 een inspectie verricht over de werking van de diensten van de spoorwegpolitie (SPC) van de federale politie waarbij in totaal 6 posten werden bezocht.

Deze inspectie, die in juni en juli 2009 plaatsvond, bracht een aantal problemen aan het licht waaronder de interne en externe communicatie, en de infrastructuur die op verschillende plaatsen te wensen overlaat.

De AIG heeft dan ook de nodige verbetervoorstellen ter zake gedaan.

Het diensthoofd van de SPC heeft zich geëngageerd om de nodige initiatieven te nemen om de toestand te verhelpen. De AIG zal instaan voor de opvolging hiervan.

Controle op de repatriëringsopdrachten

Door de AIG werden in 2009 controles uitgevoerd over het verloop van de repatriëringsopdrachten verzekerd door de luchtvaartpolitie LPA/BruNat.

Onze vaststellingen en bevindingen werden zowel aan de Minister van Binnenlandse Zaken als aan de bevoegde overheden overgemaakt.

Er werden 12 controles op de inschepingprocedures op lijnvluchten uitgevoerd.

Alle (5) beveiligde vluchten (Special Flights) werden door onze diensten opgevolgd over het volledige verloop van de opdracht, d.i. vanaf de briefing of de uithaling van de te repatriëren personen tot de uitlevering aan de overheden van het land van bestemming. De leden van de AIG hebben vastgesteld dat het gebruik van dwangmiddelen steeds volgens de voorziene regelgeving werd toegepast en zich beperkte tot het strikte minimum om de veiligheid, zowel van de te repatriëren personen, van de passagiers als van de begeleiders te kunnen waarborgen.

Tijdens de uitgevoerde controles werden geen onregelmatigheden vastgesteld lastens de personeelsleden van LPA/BruNat.

De richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer

Jaar	Aantal verwijderingsprocedures ⁶	Aantal escortes door LPA/BruNat ⁷
2009	6192	720

van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven⁸, stelt dat de lidstaten een doeltreffend systeem dienen op te zetten voor het toezicht op de verplichte terugkeer⁹. Met het oog hierop bepaalt artikel 20.1 van dezelfde richtlijn dat de lidstaten de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking doen treden om uiterlijk 24 december 2010 aan deze richtlijn te voldoen.

In het raam hiervan is de AIG aangeduid als de instantie die belast is met het verzekeren van een dergelijk "doeltreffend systeem voor het toezicht op de verplichte terugkeer" waardoor het belang van onze controleopdracht bij repatriëringen verdubbelt.

Te dien einde zal de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen worden aangepast en een KB zal deze aanwijzing officialiseren.

⁶Cijfers bekomen via DGA/DAC/LPA

⁷Idem

⁸ Publicatieblad van de Europese Unie dd. 24.12.2008, L 348/98 e.v.

⁹Art. 8.6

Geweldsincidenten

In navolging van de GPI 62 is de AIG belast met het toezicht, het beheer en de kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de geweldsincidenten, al dan niet met gebruik van de politiebewapening.

Na contactname met diverse actoren ter zake blijkt echter dat niet alle incidenten gemeld worden aan de bevoegde diensten zoals nochtans voorgeschreven door de GPI 62.

Op basis van de momenteel beschikbare meldingen is het onmogelijk om een adequate analyse te maken.

Om die reden zal de AIG in 2010 via Infozone een herinnering versturen met het oog op het sensibiliseren van zowel de lokale als de federale politie om de incidenten waarvan sprake te melden.

Het beheer van de gehypotheerde capaciteit (HYCAP)

In uitvoering van Pt. 5.3 van de Ministeriële richtlijn MFO-2 van 29-05-2007 (BS van 04-07-2007) blijft de AIG aandacht besteden aan de meeste voorkomende moeilijkheden om Hycap te leveren.

Klaarblijkelijk houden die verband met de stakingen in de gevangenissen.

Inderdaad, in 41 gevallen waarbij in 2009 geen Hycap werd geleverd (tegen 57 in 2008, 66 in 2007, 88 in 2006, 47 in 2005, 89 in 2004 en 405 in 2003) telt men 17 weigeringen (en geen onmogelijkheden) om versterkingen te leveren om gevangenisbewaarders te vervangen. Met uitzondering van dit probleem zou men kunnen besluiten dat het leveren van Hycap praktisch geen moeilijkheden meer oplevert.

Anderzijds hebben een aantal signalen de AIG er toe gebracht om voorstellen te formuleren om een aantal bepalingen in de MFO-2 te verduidelijken en/of beter op elkaar af

te stemmen (Pt. 4.5 en 5.1) evenals om zich te buigen over de werkelijke regels om een beroep te doen op versterkingen.

Deze onderwerpen worden besproken binnen de werkgroep MFO-2 die belast is met het voorstellen van de nodige aanpassingen.

Deontologie

In maart 2009 heeft de Minister van Binnenlandse Zaken de wil geuit de situatie inzake deontologie van nabij te volgen.

In dit raam werd de AIG verzocht, ter gelegenheid van haar diverse opdrachten, systematisch de nodige aandacht te schenken aan de toepassing van de deontologische principes zowel bij de federale politie als bij de lokale politie, en de toestand regelmatig te evalueren.

Het verzamelen van de gegevens met betrekking tot deze opdracht werd in de schoot van de AIG georganiseerd en is op 1 mei 2009 van start gegaan. Het is voornamelijk gericht op vijf grote types inbreuken op de deontologische principes die uit een analyse van de diverse statistische bronnen blijken, te weten : de feiten die het gevolg zijn van alcoholgebruik, de gedragingen die de kwaliteit van de dienst schaden, de misbruiken van voorrechten, bepaalde strafrechtelijke beroepsinbreuken, bepaalde houdingen en gedragingen zowel tijdens de dienst als in het raam van de privésfeer.

Een eerste synthese van de vaststellingen zal in mei 2010 worden opgesteld.

Deficitaire politiezones

In uitvoering van art. 6.2.15. §2 van het KB. RP.Pol, heeft de AIG zich gebogen over de toestand van de zones waarvan het effectief van het operationele kader deficitair is.

Ter herinnering, het operationele kader omvat de politieambtenaren (HCP, CP, HINP en INP) en de agenten van politie.

Met deficitair wordt bedoeld een werkelijk effectief dat minder is dan de norm die werd bepaald door het KB van 05-09-2001 (regelmatig aangepast) en die het minimale aantal leden van het operationele kader en van het administratief en logistiek kader bepaalde.

Eind november 2009 heeft de AIG een vraag gericht aan de zones die, op basis van de gegevens van DGS – DSP (coördinatie mobiliteit en detacheringen), een tekort vertoonden op datum van 01-10-2009.

De analyse van de antwoorden en het opstellen van een verslag voor de Minister van Binnenlandse Zaken is momenteel bezig.

Deze opdracht zal in de toekomst herhaald worden. Meer informatie in het volgende jaarverslag.

3 - De directie individuele onderzoeken

De directie individuele onderzoeken is een operationele dienst van de Algemene Inspectie die bevoegd is voor het behandelen van klachten en aangiften. De onderzoekers voeren gerechtelijke en administratieve onderzoeken uit ten laste en ten onlaste van de personeelsleden van de politiediensten.

De tuchtoverheid kan, op basis van een gemotiveerd verslag, aan de directie een voorafgaand onderzoek tucht aanvragen. De Inspecteur-generaal beslist bij elke aanvraag of er een onderzoek zal uitgevoerd worden. Gelet op de capaciteit van de directie worden enkel die voorafgaande onderzoeken uitgevoerd wanneer de gewone tuchtoverheid zelf betrokken is, wanneer de tuchtoverheid niet over de nodige expertise beschikt of wanneer er een reden is waarom het onderzoek niet intern kan uitgevoerd worden.

Voor klachten met betrekking tot feiten die geen misdrijf uitmaken doet de directie aan bemiddeling tussen de personeelsleden van de politiediensten en tussen politieambtenaren en burgers. De bemiddelingsprocedure vereist het akkoord van alle in het geschil persoonlijk betrokken partijen en sluit bij gunstige afloop alle andere met betrekking tot het geschil gevoerde tuchtrechtelijke of administratieve procedures uit.

3.1-De organisatie

3.1.1 Leiding

De directeur heeft de algemene leiding over de directie en wordt bijgestaan door een adjunct van de andere taalrol. Deze laatste is de operationeel verantwoordelijke en hij coördineert tevens de Franstalige dossiers. Een Nederlandstalige coördinator superviseert de Nederlandstalige dossiers. De beide coördinatoren waken over de verdeling van de werkdruk tussen de directie individuele onderzoeken en de vier gedeconcentreerde posten.

3.1.2 Strategie en beleid

De directie onderzoeken richt zich naar die onderzoeken waarbij het een meerwaarde is dat een dienst extern aan de politiediensten het onderzoek uitvoert zoals delicate onderzoeken, fraudedossiers, schietincidenten enz. Verder beoogt zij een nauwe samenwerking met de diensten intern toezicht van de politiezones en met de dienst intern toezicht van de federale politie.

De directie individuele onderzoeken houdt bij het behandelen van de klachten en aangiften rekening met de eerstelijns verantwoordelijkheid van de mandatarissen en politie-verantwoordelijken van de federale politie en van de lokale politiediensten die daarvoor beschikken over een dienst intern toezicht. Deze interne controlefunctie is bedoeld om een kwaliteitsverbetering te bewerkstelligen op basis van een analyse van de bedrijfsprocessen van de organisatie en van het individueel functioneren van de medewerkers. De analyse van de fouten en disfuncties levert een belangrijke bijdrage aan een kwaliteitsverbetering.

3.1.3 De onderzoekers

De leden van de directie zijn afkomstig uit de drie voormalige korpsen waardoor hun individueel opgedane ervaring samen kan ingezet worden in alle soorten onderzoeken. De directie individuele onderzoeken bestond in 2009 uit 22 leden die buitendiensten deden, waarvan 11 Nederlandstaligen en 11 Franstaligen. Alle operationele leden van de dienst doen onderzoeken op het terrein, naast hun eventuele specifieke beleidsverantwoordelijkheden.

3.1.4 De middelen

Dienstvoertuigen

De onderzoekers werken over het ganse Belgische grondgebied waardoor een deel van de capaciteit opgaat aan verplaatsingen. De directie individuele onderzoeken beschikt over vijf vaste voertuigen en maakt daarnaast ook nog regelmatig gebruik van de voertuigen van de algemene diensten. In 2009 werden er circa 130.000 km gereden.

Informatica

De dienst beschikt over voldoende en aangepast informaticamateriaal om op professionele wijze onderzoeken uit te voeren.

Bewapening

De onderzoekers dragen nog steeds de wapens die zij ter beschikking kregen in hun eenheden van afkomst. De oude en verschillende soorten wapens dienen nog vervangen te worden door een uniforme en discrete bewapening.

Verhoorlokaal

Er zijn twee verhoorlokalen ter beschikking van de onderzoekers en één lokaal heeft de nodige infrastructuur om een line up te doen. Het lokaal zal in 2010 verder ingericht worden om er audio visuele verhoren te kunnen in uitvoeren.

3.1.5 De werking

Algemeen

Diverse instanties en personen doen een beroep op de diensten van IGEO.

In sommige gevallen richten de syndicaten zich tot IGEO in het raam van de verdediging van de belangen van hun leden.

In 2009 deden buitenlandse diplomatieke diensten op ons beroep teneinde hun weg te vinden in de werking van het gerechtelijk apparaat.

Het gebeurt eveneens dat een oproeper betrokken is in een gerechtelijk dossier en advies wenst te bekomen over zijn dossier. Het is evident dat de AIG zich niet mengt in lopende gerechtelijke onderzoeken en de oproeper doorverwijst naar de gerechtelijke autoriteiten of naar de verantwoordelijke politieambtenaar van de betrokken politiedienst.

Ook de administraties van de FOD Justitie en van de FOD Binnenlandse zaken deden in 2009 beroep op ons om dringend een tussenkomst te vragen door een bemiddeling of voor het uitvoeren van een voorafgaand onderzoek.

Advocaten wendden zich soms ook rechtstreeks tot IGEO voor het neerleggen van een

klachtenbundel, maar het komt uiteraard de behandelende magistraat toe om de dienst aan te wijzen die het onderzoek zal verder zetten.

Wanneer klagers direct klacht wensen neer te leggen voor pesterijen op het werk wordt hen eerst uitgelegd welke interne procedure zij dienen te volgen alvorens een gerechtelijke klacht neer te leggen.

Sommige klagers wenden zich gelijktijdig tot de verschillende inspectiediensten en burgerlijke autoriteiten. IGEO draagt er dan ook zorg voor om dubbel gebruik te vermijden met het Vast comité P en de diensten intern toezicht.

De media berichtgeving wordt ook doorlopend opgevolgd en eventueel wordt er ambtshalve een onderzoek opgestart op basis van de verschenen persartikelen.

De permanentie

De permanentie is in 2004 opgericht met de bedoeling om twee onderzoekers in de burelen stand-by te houden voor het ontvangen van klagers die zich op de Algemene Inspectie aanbieden tijdens de diensturen en om eventueel hun klacht te acteren. De permanentie bestaat uit een Nederlandstalige en een Franstalige onderzoeker. De ploeg staat ook doorlopend ter beschikking van de gerechtelijke overheden voor het uitvoeren van dringende gerechtelijke onderzoeken en voor het uitvoeren van dringende administratieve onderzoeken voor de Minister van Binnenlandse Zaken en/of voor de Minister van Justitie.

De permanentie is bereikbaar op een vast telefoonnummer dat de oproep automatisch doorschakelt naar de gsm van één van de onderzoekers met dienst.

Meestal bellen de magistraten naar de permanentie voor een dringende opdracht, maar soms wordt het contactpunt door hen ook gebruikt om concrete afspraken te maken voor het opstarten van een niet dringend nieuw dossier.

De permanentie tracht zo veel mogelijk haar verplaatsingen te beperken. Soms echter kan de oproeper zich niet verplaatsen of is een plaatsbezoek aangewezen. In dat geval gaat de ploeg ter plaatse of worden er afspraken gemaakt voor een plaatsbezoek.

Ook de gedeconcentreerde posten van de AIG doen beroep op de permanentie wanneer zij bijstand nodig hebben in een dossier of om dringend huiszoeken of verhoren te doen. Anderzijds gebeurt het ook dat een oproeper door de permanentie telefonisch doorverwezen wordt naar de dichtstbijzijnde gedeconcentreerde dienst om daar zijn verhaal te kunnen doen.

Gelet op de werkdruk en voor het opvangen van een verminderde capaciteit werken de onderzoekers met permanentie verder in hun lopende onderzoeken en gaan zij hiervoor ook op buitendienst. Zij blijven wel contacteerbaar en terugroepbaar voor dringende gerechtelijke opdrachten.

Er werd een formulier ontworpen dat de klager dient in te vullen wanneer hij zich spontaan in de burelen aanbiedt om klacht neer te leggen. Het formulier wordt door het onthaal ook gebruikt om telefonische oproepen te verwerken, waarna deze door de permanentieleden op een later tijdstip kunnen behandeld worden in functie van de dringende en de ernst van de feiten.

De permanentie is een belangrijk instrument in het kader van de opdrachten van de Algemene Inspectie. De oproepers zijn zowel burgers met een klacht als politiemensen

die om raad vragen. Aan kagers wordt er advies verleend voor hun aangifte of klacht, wordt hen raad gegeven of worden zij naar andere diensten doorverwezen wanneer de Algemene Inspectie niet bevoegd is. Regelmatig wordt ook de korpschef direct telefonisch gecontacteerd teneinde het probleem onmiddellijk te melden of om mee te werken aan het vinden van een oplossing.

Wanneer politiemensen zich tot de Algemene Inspectie richten, gaat het veelal om interne problemen waarbij raadgevend opgetreden wordt of indien mogelijk wordt er door de onderzoeker een bemiddeling voorgesteld en uitgewerkt.

De oproepen tot de permanentie gingen vooral over het gebruik van geweld door de politie, het niet optreden van de politie of om een onheuse behandeling door de politie.

In 2009 kreeg de permanentie 260 oproepen te verwerken en in 14 gevallen was de onmiddellijke interventie van een ploeg onderzoekers nodig. Deze onmiddellijke interventies gebeurden hoofdzakelijk in opdracht van de gerechtelijke overheden. Het betreft onderzoeken na schietincidenten, het aanwezig zijn bij wedersamenstellingen, dringende huiszoekingen of dringende verhoren van politiemensen.

Jaar	Aantal oproepen	Onmiddellijke interventies
2004	171	17
2005	271	22
2006	251	13
2007	343	13
2008	266	28
2009	260	14

De individuele onderzoeken

Van bij de start van de AIG in 2002 steeg het aantal nieuwe dossiers van individuele onderzoeken voortdurend om uiteindelijk te verdubbelen in 2007. Sindsdien is het aantal nieuwe dossiers gestabiliseerd.

De voorafgaande onderzoeken beperken zich tot onderzoeken tegen hoofdcommissarissen wanneer er binnen de politiedienst geen onderzoeker met de voorziene graad is of wanneer het aangewezen is dat een externe dienst het onderzoek uitvoert.

Gerechtelijke onderzoeken zijn de hoofdactiviteit van IGEO en vergen een grotere capaciteit dan administratieve onderzoeken. Deze laatste worden overwegend door één of twee onderzoekers gedaan, terwijl de gerechtelijke onderzoeken meer inzet vergen zoals bij het uitvoeren van een interventie, gelijktijdige verhoren, confrontaties, gelijktijdige huiszoekingen enz. De gerechtelijke onderzoeken die door de magistratuur aan de directie individuele onderzoeken toevertrouwd worden zijn overwegend van ernstige aard.

De directie individuele onderzoeken doet onderzoeken met betrekking tot het functioneren van de leden van de politiediensten. Het bestaan en de werking van de dienst is

gebaseerd op het respect voor de democratie en de bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden. De leden van de politiediensten, zoals ook de leden van controlediensten, zijn aan controle onderworpen. De terreinervaring van de onderzoekers die afkomstig zijn uit de verschillende politiediensten staat garant voor een professioneel en objectief onderzoek. De leden van de politiediensten die het voorwerp uitmaken van een klacht of aangifte dienen er zich bewust van te zijn dat een onderzoek de enige mogelijkheid is om uit te maken of de klacht wel gegrond is of neergelegd werd om andere motieven. Door de erkenning dat dit instrument soms noodzakelijk is om een analyse te maken van de feiten en met de spontane medewerking van de betrokkene kan een correcte conclusie getrokken worden. Het lid van de politiediensten heeft er belang bij om correct mee te werken aan het onderzoek teneinde het optreden in zijn ware proporties te plaatsen. Indien er fout opgetreden is, zal dit uiteraard uit het onderzoek blijken en dient de politiemans zijn conclusies te trekken. Anderzijds zal het onderzoek de betrokkene vrijpleiten van schuld en kan hij op zijn beurt zijn rechten laten gelden. Als een van de politiediensten onafhankelijke controledienst heeft een extern onderzoek door de directie in welbepaalde dossiers dan ook een meerwaarde te bieden.

Jaar	Aantal Processen Verbaal	Voorleidingen	Aanhoudingsmandaten
2007	3.412	16	1
2008	3.391	1	-
2009	3.528	1	1

Het uitvoeren van opdrachten voor de uitvoerende macht

De Algemene Inspectie staat onder het gezag van de Minister van Binnenlandse Zaken en van de Minister van Justitie, welke bevel kunnen geven aan de directie individuele onderzoeken om opdrachten uit te voeren. Beide Ministers beschikken zo over een van de politiediensten onafhankelijk controleorgaan aan wie zij opdrachten kunnen geven om de werking en de activiteiten van de politie te onderzoeken wanneer er zich feiten hebben voorgedaan waarbij de verantwoordelijkheid van de betrokken leden van een politiedienst dringend dient onderzocht.

De gedeconcentreerde diensten

De in het organigram voorziene capaciteit van één onderzoeker per gedeconcentreerde post is onvoldoende om lokaal het aantal klachten en aangiften te behandelen. Er wordt bijgevolg meer capaciteit ingezet om de opdrachten op het gebied van individuele onderzoeken te behandelen.

Hierna volgt een overzicht van de ingezette capaciteit betreffende onderzoeken door de posten.

Gedeconcentreerde posten	Activiteiten IGEO
Gent	27 %
Luik	66 %
Antwerpen	58 %
Bergen	76 %

3.2. Statistieken 2009

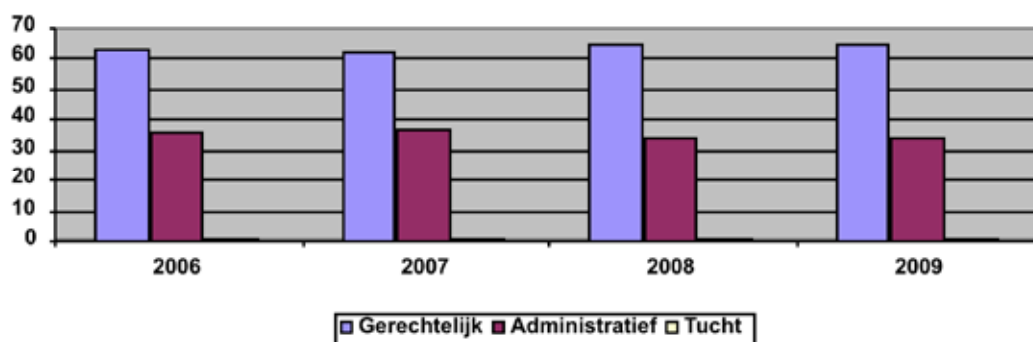
Het aantal nieuwe dossiers

Sinds 2006 wordt Oracle als gegevensbank bij de AIG gebruikt.

Jaar	Nieuwe dossiers	Afgesloten dossiers	Dossiers in behandeling
2006	962	927	35
2007	1.079	1009	70
2008	926	799	127

In 2009 werden 921 nieuwe dossiers geregistreerd en werden er in totaal 1.153 dossiers behandeld.

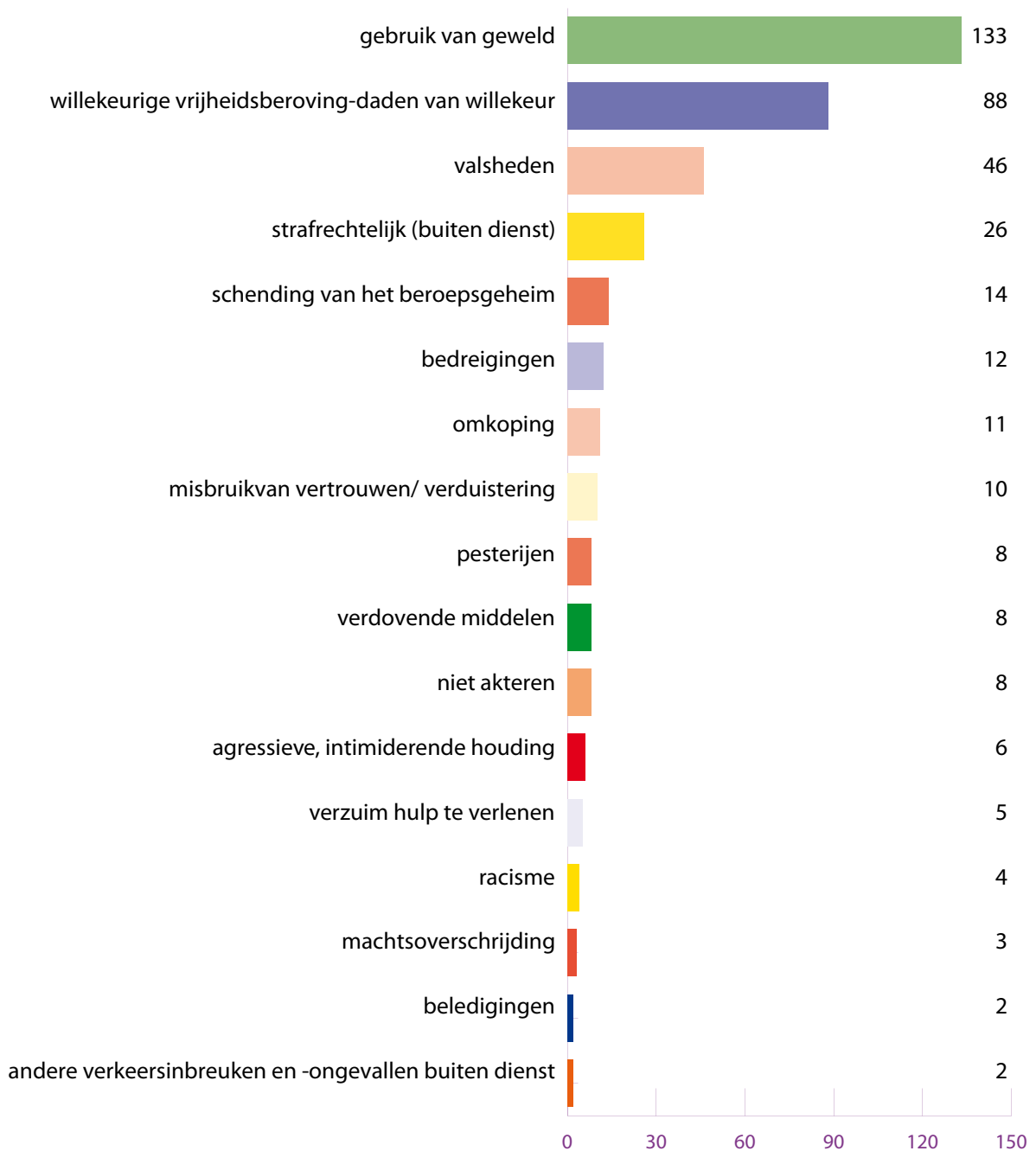
Aard van de klachten en aangiften

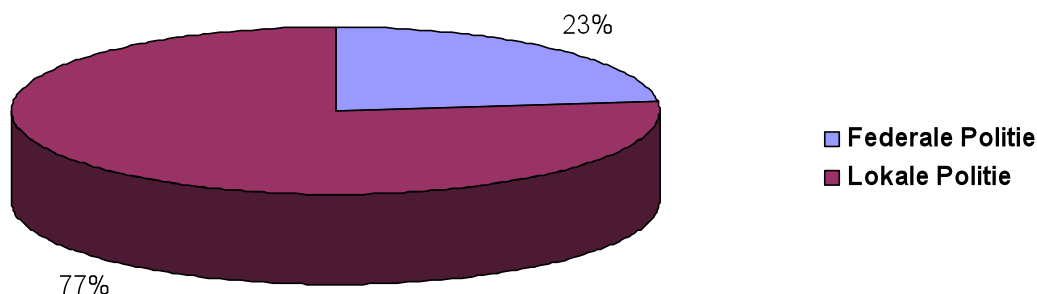
Het staafdiagramm geeft het overzicht weer van de ontvangen administratieve, gerechtelijke en tuchtdossiers van de jaren 2006 tot 2009. In 2009 werden er 65 % gerechtelijke dossiers, 34 % administratieve dossiers en 1% tuchtdossiers geregistreerd. Het is de inschrijving op het centraal secretariaat die op het diagram weergegeven wordt. In werkelijkheid ligt het aantal behandelde gerechtelijke dossiers hoger omdat na de registratie, bij analyse door de coördinator en de verdere afhandeling er soms nog gerechtelijke inbreuken vastgesteld worden waardoor dan een gerechtelijk onderzoek uitgevoerd wordt. Deze wijziging nadien is (nog) niet opgenomen in het diagram.

Onder de noemer tucht vallen de voorafgaande onderzoeken die de directie individuele onderzoeken behandelt op vraag van de Minister of op vraag van de politiezones in de gevallen waarin het aangewezen is dat de Algemene Inspectie als externe dienst het dossier behandelt. De directie doet ook onderzoeken op vraag van de tuchtraad.

Overzicht van de belangrijkste gerechtelijke dossiers

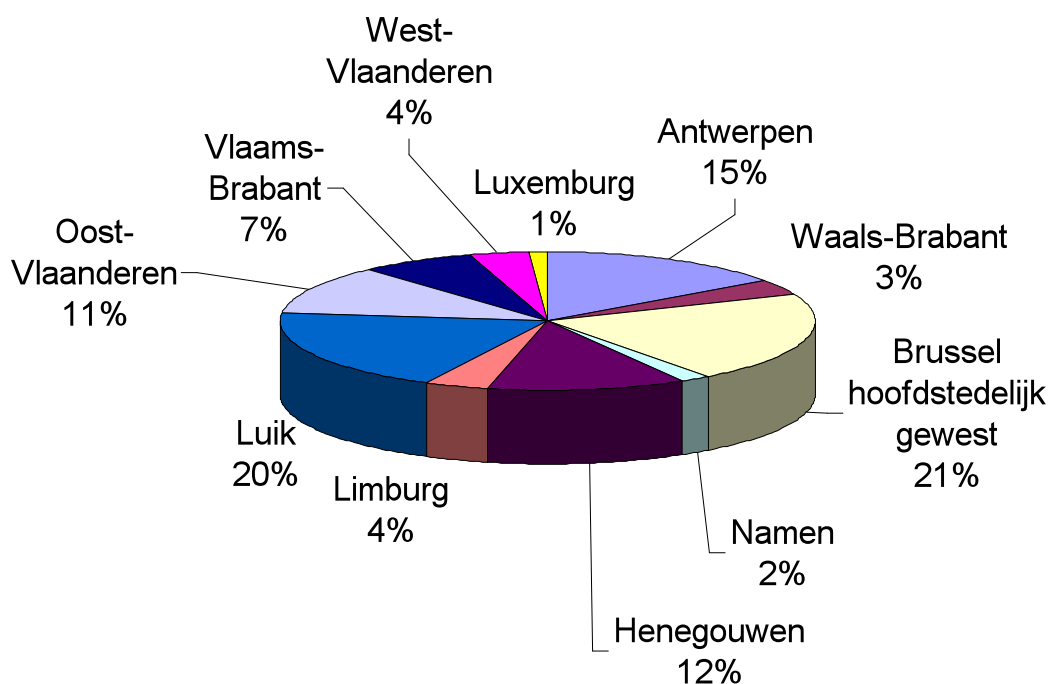

Verhouding van de dossiers onderzoeken ten opzichte van de Federale Politie en van de Lokale Politie

Het cirkeldiagram geeft enkel de verhouding weer van de dossiers waarvoor de Algemene Inspectie werd gevat en is geen weergave van het totaal aantal klachten en aangiften ten laste van de Federale Politie of van de Lokale Politie.

Verdeling van de dossiers per provincie + Brussel Hoofdstedelijk gewest

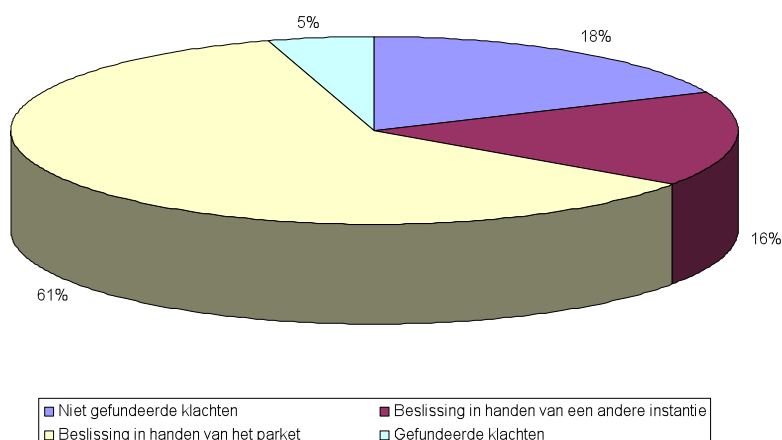

Het betreft de procentuele onderverdeling van de klachten ten laste van de Lokale Politie.

Lokale Politie

Gerechtelijk arrondissement	Gerechtelijk dossier	Administratief dossier
Brussels hoofdstedelijk gewest	96	48
Hoei	8	0
Gent	22	16
Bergen	26	4
leper	1	0
Aarlen	2	1
Eupen	0	0
Luik	104	10
Namen	6	2
Brugge	1	5
Leuven	12	7
Veurne	3	5
Dinant	4	2
Brussel	19	9
Hasselt	6	9
Doornik	20	2
Kortrijk	4	5
Mechelen	13	7
Tongeren	5	6
Turnhout	5	3
Nijvel	15	8
Verviers	8	3
Antwerpen	52	23
Charleroi	13	17
Oudenaarde	4	5
Dendermonde	20	10
Neufchâteau	4	0
Marche-en-Famenne	0	1

Resultaten van de onderzoeken

Deze cirkeldiagram geeft een overzicht van de resultaten van de onderzoeken.

De afgesloten gerechtelijke dossiers worden opgenomen onder de noemer "beslissing in handen van het parket".

Bij de administratieve dossiers kan het resultaat van het onderzoek onderverdeeld worden in:

- Beslissing in handen van de tuchtoverheid.

Het betreft het totaal van alle soorten onderzoeken uitgevoerd door de dienst IGEO ten laste van zowel leden van de federale politie als van de lokale politie alwaar er onvoldoende elementen zijn ten laste van de politieambtenaar maar het nuttig geacht wordt de hiërarchie in casu de tuchtoverheid in kennis te stellen.

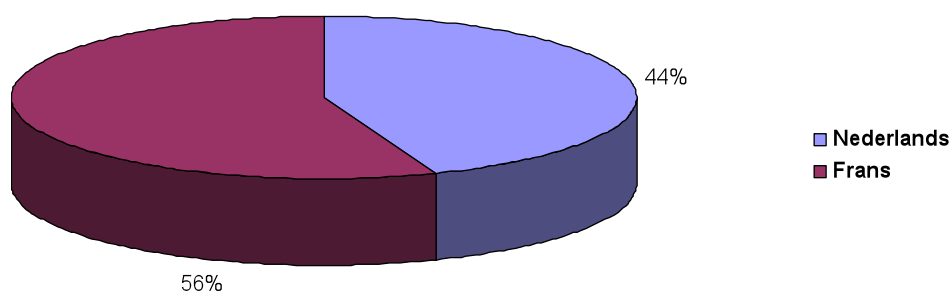
- Gefundeerde klachten.

Dit is het geval wanneer na het onderzoek blijkt dat er voldoende elementen zijn om te besluiten dat een politieambtenaar een fout heeft gemaakt. Het resultaat van een dergelijk onderzoek wordt ter kennis gebracht van de hiërarchie van de betrokken ambtenaar.

- Niet gefundeerde klachten.

Het zijn de onderzoeken waarbij er vastgesteld wordt dat er geen of onvoldoende elementen van fout aanwezig zijn ten laste van de politieambtenaar of de politiedienst. De dossiers van woord tegen woord vallen hier tevens onder. Het resultaat van een dergelijk onderzoek wordt ter kennis gebracht van de hiërarchie van de betrokken ambtenaar.
Taal van het dossier

Taal van het dossier

Het betreft een overzicht van de dossiers volgens de taal waarin het onderzoek werd gevoerd. Per taalrol is een onderzoeker – coördinator verantwoordelijk voor de aanduiding van een onderzoeker – piloot en voor de opvolging van het onderzoek.

3.3. Verbeteren en vernieuwen

Sinds het jaarverslag 2006 worden een aantal onderwerpen besproken die eventueel van belang kunnen zijn voor de beleidsverantwoordelijken. Het onderwerp wordt gekozen op basis van trends die in het afgelopen jaar werden vastgesteld en de tekst wordt vanuit de praktijk geschreven door een onderzoeker op basis van de gedane vaststellingen. Het is de bedoeling van de directie individuele onderzoeken om hiermee een bijdrage te leveren in het proces van verbeteren en vernieuwen.

3.3.1 Optreden van politieambtenaren in burger buiten de diensturen

3.3.1.1 Inleiding

Het lijkt geen twijfel dat politieambtenaren plichtsbewuste mensen zijn met een groot verantwoordelijkheidsgevoel. Het gebeurt dan ook regelmatig dat politiemensen politionele daden stellen buiten hun georganiseerde arbeidstijden enerzijds omdat ze zich moreel geroepen voelen om regulerend op te treden of anderzijds omdat ze wettelijk verplicht zijn om hulp te bieden. Cijfers over het aantal tussenkomsten van politiemensen buiten de reguliere arbeidstijden zijn er niet. Als algemene inspectiedienst krijgen wij immers slechts kennis van dergelijke tussenkomsten wanneer er een klacht wordt geformuleerd lastens de politieambtenaar die is opgetreden.

Recentelijk werd de dienst individuele onderzoeken belast met onderzoeken waarbij politiemensen regulerend waren tussengekomen in situaties buiten bevolen dienst. Telkens trad de politieambtenaar op met als doel de gevaarlijke situatie te doen ophouden. In één van de gevallen ging het om een vorm van verkeersagressie waarbij de tegenpartij een gevaarlijk manoeuvre uitvoerde. De agent slaagde erin het voertuig tot stilstand te brengen. De politieambtenaar werd tijdens de confrontatie met de andere partij fysiek hardhandig aangepakt. Diezelfde burger diende na het verlaten van de plaats onmiddellijk klacht in tegen de politieambtenaar voor slagen en verwondingen en machtsmisbruik.

In een ander geval hield een politieambtenaar in burger een fietser tegen die op een drukke rijbaan het afgescheiden fietspad niet gebruikte en op deze manier zijn eigen leven in gevaar bracht. De politieambtenaar slaagde erin de fietser te laten halt houden. Deze laatste legde klacht neer voor verbaal geweld en het gebruikte agressief rijgedrag van de politieambtenaar wanneer deze hem tot stilstand bracht.

De Algemene Inspectie heeft niet de intentie om zich te mengen in een debat dat handelt over de persoonlijke initiatieven van de politieambtenaar aangaande zijn verbaliseringsrecht of opvoedend tussenkomen. Dat prerogatief komt de hiërarchie toe. De taak van de Algemene Inspectie als onafhankelijk controleorgaan is het meewerken aan het optimaliseren van het functioneren van de federale politie en van de lokale politie. Vanuit deze visie is het vanzelfsprekend dat de Algemene Inspectie naast het onderzoeken van individuele tekortkomingen of disfuncties binnen een politieorganisatie ook oog heeft voor de mogelijke gevaren en gevolgen die politiemensen lopen wanneer ze politionele handelingen stellen. Een bijzonder geval dat zich hierbij kan voordoen is het optreden in burger buiten de diensturen. Dikwijls gaat het om gevaarlijke verkeerssituaties of toestanden waarbij de fysieke integriteit van burgers mogelijk ernstig wordt bedreigd. Politiemensen worden dan dikwijls voor het dilemma geplaatst om al of niet probleemoplossend tussen te komen.

Met deze tekst wensen we in de eerste plaats de politiemensen te laten nadenken over de mogelijke gevolgen die hieruit kunnen voortvloeien voor zowel henzelf als de betrokken derden wanneer de tussenkomst niet verloopt zoals gewenst. Aan de hand van reële voorvallen duiden we enerzijds de gevaren en hun mogelijke gevolgen maar gelijktijdig willen we ook een niet limitatief overzicht geven van bepaalde rechten waarop de politieambtenaar zich kan beroepen wanneer de politionele handelingen schade hebben berokkend.

3.3.1.2 Wettelijkheid van het optreden

Het gezegde "politieambtenaar ben je 24 uur op 24 uur" blijft actueel. Wat wordt hiermee echter bedoeld en hoe is het wettelijk ingebed?

Bij het lezen van diverse wetten, samen met de deontologische principes vervat in het KB van 10 mei 2006 wordt nergens melding gemaakt van het feit als zouden toegekende politionele bevoegdheden aan operationele personeelsleden enkel uitvoerbaar zijn tijdens het uitvoeren van de voorziene dienstprestaties. Hieronder overlopen we de diverse wetgevingen die de wettelijkheid van het politieoptreden buiten de reguliere dienstprestatie kan bestendigen:

- In de wet op het politieambt (WPA 05/08/1992) artikel 3 lezen we het volgende bij de definitie van politieambtenaar:

" een lid van een politiedienst door of krachtens de wet bevoegd om bepaalde politie-maatregelen te nemen of uit te voeren en daden van bestuurlijke of gerechtelijke politie te stellen "

- In de wet op het politieambt (WPA 05/08/1992) artikel 41 lezen we het volgende met betrekking tot gebruik van het legitimatiebewijs:

Behalve wanneer de omstandigheden het niet toelaten, doen de politieambtenaren die in burgerkledij tegenover een persoon optreden, of tenminste één van hen, van hun hoedanigheid blijken door middel van het legitimatiebewijs waarvan zij houder zijn.

- In de wet op het politieambt (WPA 05/08/1992) artikel 52 lezen we het volgende met betrekking tot "rechtshulp":

...heeft recht op rechtshulp van een advocaat ten laste van de gemeente (de meer-gemeentezone) of de Staat de politieambtenaar bedoeld in artikel 47 of de ex-politieambtenaar die, hetzij omwille van zijn hoedanigheid van politieambtenaar en in de uitoefening van zijn functies, slachtoffer is van een daad die minstens één dag

afwezigheid om gezondheidsredenen heeft veroorzaakt, hetzij omwille van zijn louere hoedanigheid van politieambtenaar het slachtoffer is van een ingrijpende wraakactie.

- In de wet tot organisatie van de geïntegreerde politie gestructureerd op 2 niveaus (WGP 07/12/1998) artikel 123 lezen we:

De politieambtenaren dragen te allen tijde en in alle omstandigheden bij tot de bescherming van de medeburgers en tot de bijstand die deze laatsten mogen verwachten, alsook, wanneer de omstandigheden het vereisen, tot het doen naleven van de wet en tot het behoud van de openbare orde. Zij nemen de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden in acht en verbinden zich ertoe die te doen naleven.

- In het strafwetboek (SWV) artikel 422bis stelt de wetgever onomwonden dat iedereen hulp moet verlenen binnen de grenzen voorzien in het artikel. Het zich onttrekken kan aanleiding geven tot volgende bestraffing:

Met gevangenisstraf van acht dagen tot (een jaar) en met geldboete van vijftig frank tot vijfhonderd frank of met een van die straffen alleen wordt gestraft hij die verzuimt hulp te verlenen of te verschaffen aan iemand die in groot gevaar verkeert, hetzij hij zelf diens toestand heeft vastgesteld, hetzij die toestand hem is beschreven door degenen die zijn hulp inroepen.

Voor het misdrijf is vereist dat de verzuimer kon helpen zonder ernstig gevaar voor zichzelf of voor anderen. Heeft de verzuimer niet persoonlijk het gevaar vastgesteld waarin de hulpbehoevende verkeerde, dan kan hij niet worden gestraft, indien hij op grond van de omstandigheden waarin hij werd verzocht te helpen, kon geloven dat het verzoek niet ernstig was of dat er gevaar aan verbonden was.

(De straf bedoeld in het eerste lid wordt op twee jaar gebracht indien de persoon die in groot gevaar verkeert, minderjarig is.)

Dit artikel is van toepassing op elke burger bijgevolg ook een politieambtenaar die niet met dienst bevolen is.

- In de bijlage aan de deontologische code (KB 10/05/2006) lezen wij in het hoofdstuk "Werking van de geïntegreerde politie het volgende in het punt 3 en 28:

.... De politieambtenaren dragen te allen tijde en in alle omstandigheden bij tot de bescherming van de personen en tot de bijstand die deze laatsten mogen verwachten, alsook, wanneer de omstandigheden het vereisen, tot het doen naleven van de wet en tot het behoud van de openbare orde. Zij dragen eveneens bij tot de bescherming van de goederen. ...

... Het personeelslid vermijdt elke gedraging, zelfs buiten de uitoefening van het ambt, die het vervullen van de ambtsplichten in de weg kan staan of met de waardigheid van het ambt strijdig is. Zij vermijden eveneens elke gedraging die het vertrouwen van de bevolking in de politie kan aantasten.

3.3.1.3 Maatschappelijke verwachtingen

Los van de diverse wetgevingen en regelgevingen die hierboven worden aangehaald is het zo dat de verwachting leeft binnen de maatschappij dat politiemensen ten allen tijde klaar staan om probleemoplossend te werken of tussen te komen. Dat is zeker het geval wanneer het een probleem betreft dat de burger rechtstreeks aanbelangt maar evenzeer

zo wanneer de maatschappelijke veiligheid in het gedrang kan komen. Bijgevolg wordt er geen onderscheid gemaakt of de politieambtenaar op dat ogenblik al of niet van dienst is. Het komt dan ook dikwijls voor dat de burger beroep doet op de politieambtenaar wanneer zijn belangen in het gedrang komen of zouden kunnen komen. Het optreden van politieambtenaren vanuit een repressief oogpunt, waar diezelfde burger het lijdend voorwerp is in het opgestelde proces-verbaal, wordt dan weer veel minder aanvaard. Dergelijke situaties treffen we aan in het kader van de verkeerswetgeving wanneer politiemensen buiten dienstverband regulerend optreden en een overtreder gaan wijzen op zijn fout.

Bijkomend stellen we vast dat een politieambtenaar ook buiten zijn reguliere arbeidstijden wordt vereenzelvigd met het ambt dat hij uitoefent. Dat gegeven wordt duidelijk geaccentueerd in de deontologische code (KB 10/05/2006) waarbij men benadrukt dat politiemensen in hun privé handelen erover moeten waken de waardigheid van het ambt niet in het gedrang te brengen. Dergelijk gegeven zou wanneer het zeer ruim geïnterpreteerd wordt aanleiding kunnen geven tot de bedenking dat politiemensen nooit fouten mogen en/of kunnen maken. Gebeurt dat toch dan worden dergelijke situaties, zelfs al staan ze totaal los van de beroepsactiviteiten, voorpaginanieuws waarbij steevast de link wordt gemaakt met het ambt dat ze uitoefenen of zelfs hebben uitgeoefend. Integriteit en voorbeeldfunctie maken bijgevolg deel uit van het dagelijks leven van elke politieambtenaar of hij daar nu gelukkig mee is of niet.

Het optreden van politiemensen buiten hun voorziene arbeidsschema is een verwachting die de maatschappij vanzelfsprekend vindt zeker in situaties van hulpverlening en dienstbetoon. Moeten we dan hieronder verstaan dat de maatschappij verlangt dat elke politieambtenaar 24 op 24 uur zijn functie van politieambtenaar uitoefent en elke handeling in strijd met één of andere regelgeving gaat bekeuren of hiervoor regulerend gaat optreden? Neen, dat zou niet haalbaar zijn. Indien politieambtenaren frequent hun functie zouden opnemen tijdens hun vrije tijd zou dat verlamdend werken voor hun organisatie. Zeker wanneer elke actie zou beschouwd worden als "het opnemen van de functie". Dergelijke wildgroei zou ongetwijfeld zijn invloed hebben op de arbeidsschema's. Van elke interventie dient namelijk een proces-verbaal te worden opgesteld en/of een administratief verslag. Deze bijkomende niet voorziene dienstprestaties en inherent eraan het noodzakelijke schrijfwerk zou er dan ook toe bijdragen dat de vooraf geplande opdrachten tijdens de reguliere arbeidstijden in gevaar komen.

De rechtsgeldigheid van een proces-verbaal opgesteld door een politieambtenaar die niet met dienst belast is, staat niet ter discussie. We verwijzen hiervoor naar een samenvatting van de uitspraak gedaan door het Hof van Cassatie op 01/02/2006¹⁰: "De rechtsgeldigheid van een proces-verbaal dat een misdrijf vermeldt, wordt niet aangetast door de omstandigheid dat de opsteller ervan de feiten heeft vastgesteld buiten de uitoefening van zijn functie terwijl hij in burgerkleding in een voertuig reed zonder onderscheidende tekens.

3.3.1.4 Belang van de herkenbaarheid

Het uniform van politiemensen heeft tot doel de politiemensen visueel herkenbaar te maken voor de bevolking en draagt bij tot het respect bij het uitoefenen van een gezagsfunctie. Politiemensen die in burgerkledij optreden missen deze herkenbaarheid. Zij kunnen zich enkel identificeren door het vertonen van hun legitimatiekaart. In situaties waarbij een politieambtenaar niet aan hulpverlening doet maar regulerend optreedt kan dat aanleiding geven tot discussies en doet het soms twijfel rijzen over de duidelijkheid waarmee aan de tegenpartij werd kenbaar gemaakt dat de persoon die hem aan-

¹⁰ www.cass.be, 01.02.2006, rolnummer P.05.1355_F

spreekt een politieambtenaar is. De afwezigheid van het uniform draagt er dan ook toe bij dat de burger mogelijks minder respectvol is of de politieambtenaar gewoon negeert.

3.3.1.5 Risico's bij optreden buiten dienstverband

Elk politieoptreden of het nu in burger of in uniform is, buiten- of in dienstverband, kan, wanneer het verkeerd loopt voor de politieambtenaar of voor de burger, aanleiding geven tot verstrekkende gevolgen zowel op burgerlijk- als gerechtelijk vlak. De wet op het politieambt heeft in het hoofdstuk V – Burgerlijke aansprakelijkheid en rechtshulp - de voorwaarden omschreven met betrekking tot de aansprakelijkheid ingeval van schade veroorzaakt door een politieambtenaar en de steun die hem kan geboden worden wanneer een vordering tot schadeloosstelling tegen de politieambtenaar wordt ingediend. Het hoofdstuk V is enkel van toepassing op politieambtenaren die handelingen stelden in de uitoefening van hun functie. Het blijft dan ook een prerogatief van de hiërarchische autoriteit om te beslissen of de door de politieambtenaar gestelde handelingen in burger buiten dienstverband kunnen aanzien worden als een prestatie in dienstverband.

Het al of niet verkrijgen van rechtshulp kan in bepaalde situaties een feitenkwestie worden afhankelijk van de interpretatie die men geeft aan de wettekst en de visie van de hiërarchie betreffende de gestelde daad.

Bij een individueel optreden in burger wordt de politiemans/vrouw nog veel kwetsbaarder zeker wanneer het woord tegen woord situaties betreft.

3.3.1.6 Optreden buiten dienstverband versus arbeidsongevallen

De vele aanpassingen aan de bestaande wetgevingen en de recente nieuwe wetgevingen de initiatieven duiden erop dat de wetgevers zich bewust zijn van het feit dat politieambtenaren kwetsbaar zijn in de uitoefening van hun takenpakket. Maar hoe zit het nu wanneer een plichtsbewuste politieambtenaar gekwetst zou raken naar aanleiding van een tussenkomst die hij uitvoert buiten zijn normale dienstprestaties. Beter gezegd wanneer hij/zij met verlof of rust is, gelden de regels dan ook? Het is de bedoeling om u in deze rubriek binnen het geschetste kader "tussenkomsten in de vrije tijd", toe te lichten wat de wetgever hiervoor heeft voorzien.

1. Wetgeving

Het KB van 30/03/2001 betreffende de rechtspositie van de geïntegreerde politie, gestructureerd op 2 niveaus regelt in titel III van het deel X de aangelegenheid van de arbeidsongevallen en de beroepsziekten.

Het artikel 10.30.1 van het bedoelde KB verwijst voor toepassing naar de wet van 3 juli 1967 betreffende (de preventie van of) de schadevergoeding voor arbeidsongevallen, voor ongevallen op de weg naar en van het werk en voor beroepsziekten in de overheidssector.

De Wet 03/07/1967¹¹ stelt in het artikel 2 het volgende:

Onder arbeidsongeval wordt verstaan het ongeval dat zich tijdens en door de uitoefening van het ambt heeft voorgedaan en dat een letsel veroorzaakt. Het ongeval overkomen tijdens de uitoefening van het ambt wordt, behoudens tegenbewijs, geacht door de uitoefening van het ambt te zijn overkomen.

¹¹ B.S.10_08_1967

Worden eveneens beschouwd als arbeidsongevallen:

- 1° het ongeval overkomen op de weg naar en van het werk dat aan de vereisten voldoet om dit karakter te hebben in de zin van artikel 8 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971;
- 2° het ongeval dat een personeelslid als bedoeld in artikel 1 buiten de uitoefening van zijn dienst is overkomen maar dat veroorzaakt is door een derde (wegens het door dit personeelslid uitgeoefend ambt).

2. Richtlijnen m.b.t. arbeidsongevallen

Op basis van de hierboven geciteerde wetgevingen werd er met de verzekeringsmaatschappij "ETHIAS" overleg gepleegd over de criteria die in acht dienen te worden genomen om ongevallen, die zich zouden voordoen ter gelegenheid van tussenkomsten in de vrije tijd, te kunnen aanvaarden als "arbeidsongeval".

Volgende cumulatieve criteria werden opgesteld:

- 1° Betrokkene mag geen partij zijn in de zaak en de interventie mag eveneens niet gebeuren om de persoonlijke belangen te behartigen of te verdedigen;
- 2° De tussenkomst moet voldoen aan de voorwaarde van "dringend karakter";
- 3° Hij dient zich vooraf te legitimeren door middel van het tonen van zijn legitimatiekaart.

De gemotiveerde beoordeling of de interventie van de politieambtenaar "uitgevoerd buiten dienstverband" voldoet aan deze criteria komt de korpschef of directeur-generaal toe.

3. Juridische documentatie

In het juridisch werk van APPELS Walter met als titel "Werken bij de overheid – Arbeidsongevallen en beroepsziekten wijdt de auteur bijzondere aandacht aan arbeidsongevallen die zich voordeden in de vrije tijd maar naar aanleiding van het werk. Hierbij wordt duidelijk benadrukt dat het artikel 2.2° van de wet van 03/07/1967 enkel van toepassing is op personeelsleden in dienst van de "overheid". Het betreffen gebeurtenissen die als "arbeidsongeval" worden beschouwd niettegenstaande ze zich in de vrije tijd, m.a.w. buiten de uitoefening van de dienst voordeden. De gebeurtenissen moeten wel veroorzaakt zijn door een derde wegens het door dit personeelslid uitgeoefend ambt.

Ter illustratie

Een lid van een politiezone dient tussen te komen bij een echtelijke ruzie. Hij slaagt erin de gemoederen te bedaren en de vrouw verlaat de woning met haar kinderen om in te wonen bij haar ouders. De man is razend en verwijt de agenten dat ze partij kozen voor zijn echtgenote. Een paar weken later ziet de persoon één van de agenten bij de bakker. Hij wacht de politieagent, die niet met dienst belast is, op en slaat hem neer. De agent is 7 dagen werkonbekwaam.

3.3.1.7 Voorbeelden die tot de verbeelding spreken

Teneinde een werkbaar kader te scheppen voor de politiemensen en in deze materie richtinggevend maar niet restrictief te zijn, beperkt de Algemene Inspectie zich tot het

geven van enkele voorbeelden die tot de verbeelding spreken. De commentaar bij elk van deze feiten is enkel richtinggevend en kan onder geen enkel beding gebruikt worden om een reëel gebeurd feit naar analogie te behandelen. Elke zaak dient autonoom in al zijn aspecten grondig te worden onderzocht door de bevoegde diensten en/of autoriteiten.

Voorbeeld 1

Een politieambtenaar zit tijdens zijn jaarlijks verlof als passagier op een bus van de LIJN. Drie jongeren stappen op. Deze zien een jonge vrouw zitten op de bus en nemen plaats in de onmiddellijke omgeving van haar. De jongere die naast haar heeft plaats genomen poogt met de vrouw een gesprek op gang te brengen maar zij wenst daar niet op in te gaan en vraagt haar gerust te laten. De jongeren worden opdringerig en vallen de vrouw lastig. Onze politiemans in burger staat op en maakt zich kenbaar met vertoon van zijn dienstkaart als politiemans. Hij vraagt de jongeren om de vrouw met rust te laten. De 3 jonge gasten keren zich tegen de politiemans en stampen hem tegen de grond. De politiemans dient zwaar gewond te worden afgevoerd naar een ziekenhuis waar de artsen een gescheurde milt vaststellen. De agent is door het voorval 3 maand werkonbekwaam.

Toelichting

Deze situatie zal vermoedelijk weinig problemen stellen. Toch zijn er enkele voorwaarden te vervullen om het voorval als een arbeidsongeval te kunnen gaan beschouwen. De hiërarchie moet de interventie beschouwen als "in dienst". Pas dan kan er sprake zijn van rechtshulp en kan de verzekering van het politiekorps worden aangesproken. Wanneer we de elementen uit het voorbeeld onderwerpen aan de 3 voorwaarden geciteerd in de overeenkomst tussen de Federale Politie en de verzekeringsmaatschappij Ethias dan zijn deze vervuld.

Voorbeeld 2

Een jonge politieambtenaar gaat in zijn vrije tijd samen met zijn vriendin naar een dancing. Zijn vriendin wordt er lastig gevallen door een jonge gast. De politiemans maakt zich verbaal kenbaar als politiemans en vraagt de persoon om de vrouw met rust te laten. De andere persoon neemt de houding van de politieambtenaar niet en gaat in de aanval. Beide geven elkaar een paar rake vuistslagen. Zowel de politieambtenaar als de burger zijn tijdelijk werkonbekwaam.

Toelichting

In deze case stelden zich duidelijk 2 problemen m.b.t. het vervullen van de 3 voorwaarden gestipuleerd in de overeenkomst tussen de Federale Politie en de verzekeringsmaatschappij. In de eerste plaats was er het niet vertonen van de dienstkaart. Onze politiemans zou zich wel verbaal kenbaar hebben gemaakt. Bovendien stelde zich bijkomend de problematiek van de betrokkenheid van de politiemans wegens de relationele band tussen de politiemans en de vrouw. Het niet vervullen van 2 van de 3 essentiële voorwaarden had voor gevolg dat de korpschef de zaak beoordeelde als geen arbeidsongeval.

De zaak komt voor de Rechtbank en deze velt een vonnis in het voordeel van de politiemans als slagen en verwondingen van de burger aan een openbaar ambtenaar. Op basis van het vonnis herziet de korpschef zijn eerder genomen beslissing en wordt de zaak toch als een arbeidsongeval aangenomen. Indien in de uitspraak van de rechter niet de kwalificatie "slagen en verwondingen aan een openbaar ambtenaar" was geformuleerd dan zou de zaak nooit beschouwd kunnen worden zijn als een arbeidsongeval.

Opmerking:

Alhoewel het zich legitimeren door vertoon van de dienstkaart (Cfr art 41 WPA) één van de 3 basisvoorwaarden is, om te kunnen spreken van een arbeidsongeval buiten dienstverband, moet er duidelijk een afweging gebeuren naar het ogenblik waarop het materiële vertoon van de kaart gebeurt. Indien de hoogdringendheid van dien aard is dat een onmiddellijke tussenkomst van onze politiemans in burger noodzakelijk is dan volstaat in een eerste fase het zich verbaal kenbaar maken. Het materiële vertoon van de legitimatiekaart dient dan onmiddellijk te gebeuren van zodra de dringende noodzakelijkheid niet meer vereist is. Zie art 40 van de "memorie van toelichting 1637/1 – 90/91" waarin staat te lezen: "De verplichting opgelegd aan de politieambtenaren om hun hoedanigheid kenbaar te maken is echter niet absoluut en mag uiteindelijk niet leiden tot een belemmering van de actie van de politieambtenaren."

Voorbeeld 3

Een politieambtenaar in burger rijdt met zijn privé voertuig op een gevaarlijke baan. Hij ziet een wielertoerist voor hem op de baan rijden daar waar er naast de baan een verhoogd fietspad ligt. De agent stuurt zijn voertuig naast de fietser en roept hem toe dat hij politiemans is en dat hij het fietspad moet gebruiken. De fietser rijdt gewoon verder. De politiemans dringt aan en blijft ter hoogte van de fietser rijden. Uiteindelijk stopt de fietser.

Toelichting

Als politieambtenaar wellicht alseens de neiging gehad om tussenbeide te komen in het verkeer omdat iemand gevaarlijk stuurt of zich niet aan de verkeersregels hield en daarbij zichzelf of iemand anders in gevaar bracht. Sommige collega's komen echter daadwerkelijk tussen en staan niet altijd stil bij de mogelijke gevolgen die dergelijke interventies met zich zouden kunnen meebrengen.

Wat indien de fietser bijkomend ten val was gekomen en/of het persoonlijk voertuig van de politiemans zou zijn aangereden door een achterkomend voertuig?

De 1ste voorwaarde het vertonen van de legitimatiekaart was hier niet vervuld. Er was ook geen enkele rechtvaardiging waarom de kaart niet vertoond zou worden.

De 2de voorwaarde het "dringend karakter" is in dit geval een pure feitenkwestie die in eerste instantie beoordeeld moet worden door de hiërarchie en mogelijks door een rechter. De terminologie "dringend karakter" is moeilijk te vatten in een sluitende definitie. De Algemene Inspectie trekt de appreciatie van onze politiemans/vrouw niet in twijfel maar wenst toch de bedenking te maken dat het optreden ingevolge verkeersovertradingen slechts in zeer uitzonderlijke gevallen de toets van het "dringend karakter" zal doorstaan. We mogen niet uit het oog verliezen dat de risico's die worden genomen om in dit geval een fietser te laten stoppen vaak groter zijn dan het risico dat de fietser loopt om te worden aangereden door niet op het fietspad te rijden.

Opmerking:

De Algemene Inspectie wenst een duidelijke bedenking te formuleren aangaande het optreden in het kader van de politie van het wegverkeer.

Behoudens het artikel 41 WPA betreffende het vertonen van de legitimatiekaart vestigen wij de aandacht op het artikel 12 van de wet van 16/03/1968 betreffende de politie van het wegverkeer en het artikel 4.3 van het KB van 01/12/1975 houdende het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg, die het volgende stipuleren:

Art 12 wet van 16/03/1968

De maatregelen tot regeling van het verkeer, genomen krachtens de artikelen 2, 2bis, 3 en 4 van deze gecoördineerde wet of krachtens de artikelen 2 en 3 van de wet van 12 juli 1956 tot vaststelling van het statuut der autosnelwegen, moeten, om bindend te zijn, ter kennis van de belanghebbenden worden gebracht door personen die de kentekens van hun ambt dragen en ter plaatse opgesteld zijn of door passende verkeerstekens.*

Art 4.3 van het K.B. van 01/12/1975

De bevelen gericht tot de in beweging zijnde weggebruikers kunnen slechts gegeven worden door personen die de kentekens van hun functie dragen. Die kentekens moeten zowel 's nachts als bij dag te herkennen zijn.

Bijzondere wetten (zoals deze van 16/03/1968 betreffende de politie over het wegverkeer) die afwijken van algemene wetten (zoals de wet van 05/08/1992 op het politieambt) hebben voorrang op deze laatste.

De in burger interveniërende politieambtenaar die zich richt tot een in beweging zijnde weggebruiker, enkel gebruik makend van zijn legitimatiebewijs, voldoet NIET aan de wettelijke bepalingen voorzien in het artikel 12 van de wet van 16/03/1968 betreffende de politie over het wegverkeer en het artikel 4.3 van het K.B. 01/12/1975.

Voorbeeld 4

Een politieambtenaar rijdt laat in de nacht in burger in zijn persoonlijk voertuig op een autosnelweg. Bij het nemen van een afrit wordt hij op een gevaarlijke wijze de weg afgesneden door een ander voertuig. Onze politieman moet hard remmen om een aanrijding te vermijden. Aan het rode verkeerslicht zet de agent zich naast het andere voertuig en stapt uit. Hij toont zijn dienstkaart en wijst de andere persoon op zijn zware fout en het feit dat hij hiervoor een bekeuring gaat krijgen. De andere bestuurder gooit zijn deur open met de bedoeling de agent te raken. Deze ontwijkt de eerste aanval. De andere persoon stapt echter uit en slaat als eerste naar de agent. Deze krijgt een klap in het gezicht maar laat zich niet doen en er ontstaat een ferme vechtpartij met slagen langs beide kanten. De dag na het voorval meldde de andere persoon zich bij de diensten van de Algemene Inspectie om klacht neer te leggen tegen de politieambtenaar. De agent werd aangeklaagd voor gevaarlijk sturen en het toebrengen van slagen!. Van de feiten waren geen getuigen.

Toelichting

In dit voorval is het overduidelijk dat het "dringend karakter" die een dergelijke tussenkomst van een politieambtenaar zou rechtvaardigen hier niet van toepassing is. Onze alerte politieman is erin geslaagd het ongeval op de afrit te vermijden. De vraag die gesteld wordt is of de wijze waarop de politieambtenaar is tussengekomen, wel de juiste was. Bovendien was de agent in deze zaak een betrokken partij. Gelukkig in deze zaak werd de politieambtenaar niet gekwetst. Was dat wel het geval geweest dan waren geen elementen die zouden toelaten aan de hiërarchie om deze zaak als een "arbeidsongeval" te beschouwen. Bovendien is het onderzoek in dergelijke zaak bedoeld om te eindigen in een patstelling van woord tegen woord.

Opmerking:

Zoals reeds eerder gesteld betreffen dit enkel voorbeelden ter illustratie van de tekst. Wij zijn er ons van bewust dat de kleinste wijziging aan elk scenario aanleiding kan geven tot een andere eindbeslissing door de gerechtelijke autoriteiten en/of de korpschef. Het is dan ook van groot belang dat elk voorval op zichzelf geëvalueerd wordt,

rekening houdende met alle elementen die hebben bijgedragen tot de beslissing om tussenbeide te komen of hulp te verlenen.

3.3.1.8 Besluit

Het plichtsbewuste en gewettigde optreden van onze politiemans/vrouw in burger en buiten de reguliere dienstprestaties, is een risicovolle onderneming die doordacht dient te gebeuren.

Diverse wetgevingen die in het ene geval complementair zijn aan elkaar maar in het andere geval uitzonderingen creëren, bemoeilijken het snelle denkproces van de politieambtenaar temeer omdat in veel gevallen zeer snel en deels instinctief moet gereageerd worden om het gevaar te neutraliseren. Destijds was het vertonen van de dienstkaart voldoende om de orde te kunnen herstellen.

Heden ten dage heeft het vertonen van de dienstkaart dikwijls een omgekeerd effect en resulteert het in meer geweld. Voorvallen zoals we hierboven hebben aangehaald, gaven een aanzet tot wetgevende initiatieven voor een betere bescherming van de politieambtenaren. De verruiming om de ongevallen met lichamelijk letsel tijdens de vrije tijd als uitloeisels van het optreden in dienstverband te beschouwen is er een voorbeeld van.

Het is duidelijk dat politieambtenaren die zouden gekwetst raken tijdens het stellen van politionele daden waarbij het niet handelen kan bestraft worden met "schuldig verzuim" (Conform het artikel 422bis van het strafwetboek), steeds in de voorwaarden zullen zijn om het lichamelijk letsel te laten erkennen als een arbeidsongeval. In dergelijke gevallen moet ook geen onderscheid gemaakt worden of de verleende hulp gebeurde binnen of buiten de reguliere dienstprestaties.

Het zijn toestanden waarbij elke burger binnen de mate van zijn mogelijkheden en beperkingen hulp dient te bieden. Van politieambtenaren zal wel verwacht worden dat de hulpverlening gekenmerkt wordt door een grotere professionele benadering van het probleem. De politieambtenaar kan in dergelijke toestanden gebruik maken van zijn wettelijke bevoegdheden die hem zijn toegekend in het kader van de bestuurlijke en gerechtelijke politie. In geen enkele wettekst wordt afbreuk gedaan aan deze bevoegdheden wanneer het optreden buiten dienstverband gebeurt. Bijgevolg kan gesteld worden dat een politieambtenaar zich ten allen tijde op deze bevoegdheden kan beroepen.

Het is vanzelfsprekend dat andere tussenkomsten door politieambtenaren tijdens hun vrije tijd en los van het artikel 422bis Sw (Schuldig verzuim) door de hiërarchische oversten moeten beoordeeld worden als noodzakelijk en passend binnen het lopende veiligheidsplan om erkend te kunnen worden als een arbeidsongeval..

Het optreden van politiemensen buiten dienst en in burgerkledij dient eerder uitzondering dan regel te zijn waarbij het optreden kadert in het hoogste maatschappelijk belang zijnde het doen respecteren van grondwettelijke rechten en vrijheden. Het dient zich te beperken tot zeer ernstige feiten waarbij het niet optreden de fysieke integriteit van een persoon ernstige schade zou kunnen toebrengen.

Het opvoedend optreden door te wijzen op een aan de gang zijnde fout die levensbedreigend zou kunnen zijn, maakt hier deel van uit. Onverminderd de verplichting om onmiddellijke dringende maatregelen te nemen, dient de politieambtenaar erover te waken dat de wijze van tussenkomen de veiligheid van de burger niet bijkomend in gevaar brengt. Bij zijn optreden zowel binnen- als buiten dienstverband mag de politieambtenaar zich niet laten verleiden tot grof taalgebruik of misplaatste gebaren. Indien hij/zijzelf bij het voorval betrokken is, onthoudt hij/zij zich voorkeur om vaststellingen te verrichten of het proces-verbaal op te stellen.

3.3.2. Onrechtmatige consultatie databanken

Ook in 2009 diende de Algemene Inspectie vast te stellen dat politieambtenaren op onrechtmatige basis gerechtelijke en bestuurlijke databanken raadpleegden. De consultatie van deze databanken kan enkel in het kader van opdrachten van gerechtelijke of bestuurlijke politie. De Algemene Inspectie stelde in een aantal dossiers vast dat de consultatie gebeurde uit ongezonde nieuwsgierigheid of op vraag van derden. Zo bleek uit een aantal dossiers dat politieambtenaren de foto's uit de ANG overmaakten aan bevriende journalisten.

Uit de resultaten van onze onderzoeken blijkt dat politieambtenaren beweren dat zij niet wisten dat een onrechtmatige consultatie strafbaar is, wat zeer ongeloofwaardig overkomt.

Wij wensen hierbij nog even stil te staan bij de inbreuken die een politieambtenaar mogelijk pleegt bij een onrechtmatige consultatie:

1. art. 151 Sw.:

Elke andere daad van willekeur die inbreuk maakt op door de Grondwet gewaarborgde vrijheden en rechten en die bevolen of uitgevoerd wordt door een openbaar officier of ambtenaar, door een drager of agent van het openbaar gezag of van de openbare macht, wordt gestraft met gevangenisstraf van vijftien dagen tot een jaar.

2. art 458 Sw.

Schending beroepsgeheim

3. art. 550 bis Sw.:

§ 1. Hij die, terwijl hij weet dat hij daar toe niet gerechtigd is, zich toegang verschaft tot een informaticasysteem of zich daarin handhaaft, wordt gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot een jaar en met geldboete van zesentwintig frank tot vijftwintig duizend frank of met een van die straffen alleen. Wanneer het misdrijf, bedoeld in het eerste lid, gepleegd wordt met bedrieglijk opzet, bedraagt de gevangenisstraf zes maanden tot twee jaar. § 2. Hij die, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, zijn toegangsbevoegdheid tot een informaticasysteem overschrijdt, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot twee jaar en met geldboete van zesentwintig frank tot vijftwintigduizend frank of met een van die straffen alleen. § 3. Hij die zich in een van de gevallen bedoeld in de §§ 1 en 2 bevindt en : 1° hetzij de gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen door middel van het informaticasysteem op enige manier overneemt; 2° hetzij enig gebruik maakt van een informaticasysteem van een derde of zich bedient van het informaticasysteem om toegang te verkrijgen tot een informaticasysteem van een derde; 3° hetzij enige schade, zelfs onopzettelijk, veroorzaakt aan het informaticasysteem of aan de gegevens die door middel van het informaticasysteem worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen of aan een informaticasysteem van een derde of aan de gegevens die door middel van het laatstgenoemde informaticasysteem worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen; wordt gestraft met gevangenisstraf van een jaar tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig frank tot vijftigduizend frank of met een van die straffen alleen. § 4. Poging tot het plegen van een van de misdrijven, bedoeld in §§ 1 en 2, wordt gestraft met dezelfde straffen. [§ 5. Hij die, onrechtmatig, enig instrument, met inbegrip van informaticagegevens, dat hoofdzakelijk is ontworpen of aangepast om die in §§ 1 tot 4 bedoelde misdrijven mogelijk te maken, bezit, produceert, verkoopt, verkrijgt met het

oog op het gebruik ervan, invoert, verspreidt of op enige andere manier ter beschikking stelt, wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met geldboete van zesentwintig euro tot honderdduizend euro of met één van die straffen alleen.]

4. Wet van 08/08/1983.

Wet tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

5. Wet van 08/12/1992.

Wet tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

6. punten 55 en 56 van deontologische code.

Punt 55: Bij het vervullen van de opdrachten die hun zijn toevertrouwd, kunnen de politiediensten gegevens van persoonlijke aard en inlichtingen inwinnen en verwerken, meer bepaald met betrekking tot de gebeurtenissen, de groeperingen en de personen die een concreet belang vertonen voor de uitoefening van hun opdrachten van bestuurlijke politie en voor de uitoefening van hun opdrachten van gerechtelijke politie (art 44/1 WPA). Deze gegevens en inlichtingen kunnen enkel worden medegedeeld aan de overheden vastgesteld in de wet (art 44/1 WPA). Het inwinnen, de verwerking en het toezenden van deze inlichtingen en gegevens gebeurt overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Deze inlichtingen en gegevens moeten in rechtstreeks verband staan met de bestaansreden van het gegevensbestand en beperkt blijven tot de vereisten die eruit voortvloeien (art 44/2 WPA). De politiediensten zenden ambtshalve en rechtstreeks deze inlichtingen en gegevens aan de algemene nationale gegevensbank toe (art 44/4 WPA).

Punt 56: De personeelsleden die instaan voor de inlichtingencyclus, zijn gehouden tot het beroepsgeheim en worden vooraf op de hoogte gebracht van deze verplichting. Ze kijken de relevantie, de oorsprong en de juistheid van de informatie na. Ze ijveren ervoor de gegevens bij te werken, de onjuiste gegevens te verbeteren en de gegevens die vervallen zijn of in tegenspraak met de wet werden verkregen, te schrappen. Ze nemen de nuttige voorzorgsmaatregelen om de veiligheid van de geregistreerde gegevens te bewerkstelligen en met name te beletten dat ze worden vervormd, aangetast of meegedeeld aan personen die geen machtiging hebben gekregen tot inzage ervan.

4. Directie Statuten

Door de specificiteit van haar opdrachten bouwde IGST de voorbije jaren een ruime expertise op met betrekking tot de statutaire bepalingen. 10 jaar na de politiehervorming is het duidelijk geworden dat op statutair vlak nog een aantal bijstellingen en aanpassingen noodzakelijk zijn. Zo wordt vastgesteld dat een aantal procedures niet verlopen zoals initieel gewenst of bedoeld was. Het betreft o.a. de opleiding tot hoofd-commissaris (directiebrevet), de baremische bevorderingen binnen het hoger officierenkader (toekenning loonschalen O7 en O8), de tuchtprocedure, de selectie en de evaluatie van de mandaathouders, de evaluatie van het politiepersoneel enz... . In sommige van deze gevallen werden door betrokken personeelsleden al procedures gestart bij de Raad van State. Bij het doorvoeren van aanpassingen zal zeker rekening moeten gehouden worden met de uitspraken van de Raad van State.

De Directie Statuten wil de komende jaren haar rol en verantwoordelijkheid opnemen bij het zoeken naar verbeteringen op statutair vlak. De overheden kunnen aldus op de medewerking van IGST rekenen bij het uitwerken van aanpassingen en verbeteringen van de statutaire regels. Zo startte IGST in 2009 een onderzoek naar het verloop van de evaluaties van het politiepersoneel. De resultaten van het onderzoek worden in de loop van 2010 aan de Minister overgemaakt.

4.1. De Raad van Beroep

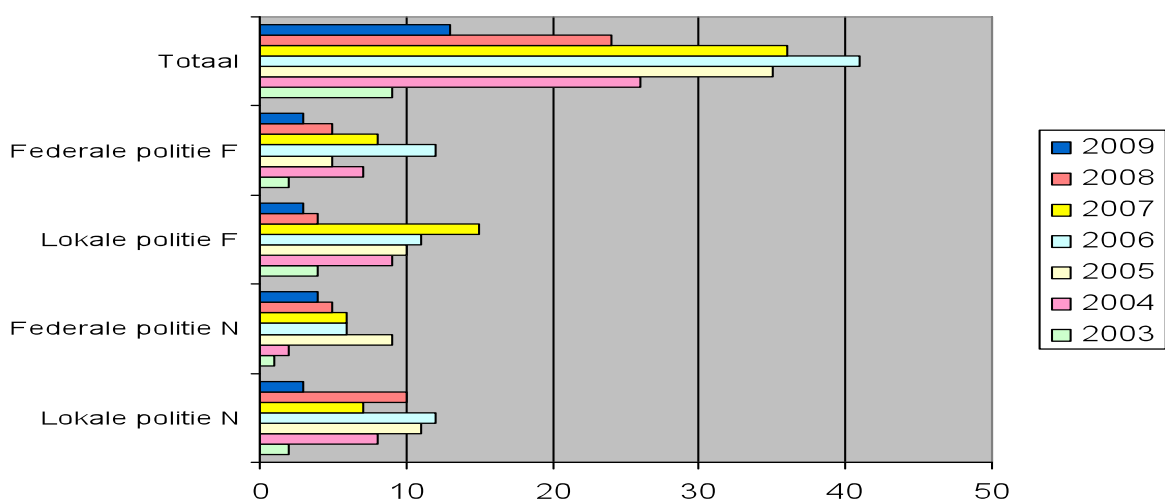
In uitvoering van het KB RPPol startte de eerste evaluatieperiode voor het politiepersoneel tussen 1 april 2005 en 30 september 2006. De eerste evaluaties 'en régime' moesten bijgevolg afgehandeld zijn ten laatste vóór eind oktober 2008. Dit wil tevens zeggen dat in principe in 2009 iedereen over een evaluatie diende te beschikken en er dus niet langer adviesformulieren zoals voorzien bij de omzendbrieven GPI 11 en 11 bis opgesteld moesten worden. Anders gesteld, de overgangperiode zou definitief afgesloten moeten zijn. Nochtans ontving de Raad van Beroep in de loop van 2009 nog steeds verzoekschriften tegen adviezen opgemaakt op basis van voornoemde omzendbrieven. Blijkbaar stelt zich dus een probleem bij de toepassing en de uitvoering van de nieuwe wettelijke regelingen betreffende de evaluatie van het politiepersoneel.

Ontvangen verzoekschriften

Voor het tweede jaar op rij stellen we een sterke daling vast van het aantal ontvangen verzoekschriften. Waar de Raad in 2007 nog 36 verzoekschriften ontving, is dit aantal gedaald tot 13 in 2009. Verontrustend is de vaststelling dat 7 verzoekschriften nog steeds betrekking hadden op een advies zoals voorzien in de (reeds afgesloten) overgangsfase en niet op de evaluatieprocedure zoals die nu 'en régime' van toepassing is.

Evolutie ontvangen verzoekschriften :

Verzoekschriften	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Verskil met 2008
Lokale politie N	2	8	11	12	7	10	3	-7
Federale politie N	1	2	9	6	6	5	4	-1
Lokale politie F	4	9	10	11	15	4	3	-1
Federale politie F	2	7	5	12	8	5	3	-2
Totaal	9	26	35	41	36	24	13	-11

Opsplitsing adviesprocedure - nieuwe evaluatieprocedure

	Advies	Nieuw	Totaal
Lokaal N	2	1	3
Lokaal F	1	1	2
Federaal N	1	2	3
Federaal F	3	0	3
Totaal	7	4	11

Opmerking : twee verzoekschriften hadden geen betrekking op de evaluatie van het politiepersoneel en zijn dus niet opgenomen in bovenstaande tabel.

Behandelde dossiers

De Raad van Beroep behandelde 30 dossiers : 10 Franstalige en 20 Nederlandstalige. Het betreft verzoekschriften van het jaar 2009 (6N + 6F) én van het jaar 2008 (13N + 4F). Een Nederlandstalig dossier daterend uit 2007 werd eveneens pas in 2009 door de Raad van Beroep behandeld.

Niet alle verzoekschriften werden ten gronde behandeld. In drie gevallen (2N en 1F) diende de Raad van Beroep zich immers onbevoegd te verklaren. Twee aanvragen (1N en 1F) waren niet ontvankelijk. In één geval werd een advies opgesteld zonder dat daarvoor een wettelijke grondslag was waardoor het gegeven advies als onbestaande moest beschouwd worden. Ten slotte werd één dossier terug overgemaakt aan de overheid omdat er nog geen eindbeslissing was genomen door de eindverantwoordelijke voor de evaluatie.

De Raad van Beroep bevestigde voor 5 dossiers (3N + 2F), die ten gronde werden behandeld, de gegeven eindvermelding en partiële vermeldingen. In 16 dossiers (11N + 5F) werden de eindvermelding en/of de partiële vermeldingen gewijzigd.

Tot slot dient nog opgemerkt dat twee verzoekschriften betrekking hadden op de evaluatie van het potentieel van de kandidaat in het kader van een selectieprocedure om toegang te krijgen tot een hoger kader. Hiervoor is de Raad van Beroep uiteraard niet bevoegd.

Besluit

Tien jaar na de politiehervorming is er nog steeds geen correcte uitvoering en toepassing van het evaluatiesysteem van het politiepersoneel. Nog steeds wordt het bij overgang voorziene adviesformulier gebruikt en blijkt een groot deel van het politiepersoneel nog niet geëvalueerd te zijn. Ingevolge deze vaststelling werd op voorstel van de Raad van Beroep en na overleg met de Minister een onderzoek opgestart naar de uitvoering van de evaluatie van het politiepersoneel (zie verder).

4.2 De Paritaire Commissie

De directeur van de Directie van de Rekrutering en van de Selectie van de Belgische Politie kan een kandidaat-politieambtenaar weigeren omdat deze niet voldoet aan de specifieke toelatingsvoorwaarde: 'van onberispelijk gedrag zijn'. De betrokkene kan hiertegen beroep aantekenen bij de Minister van Binnenlandse Zaken. De Minister beslist op basis van het advies dat hij vraagt aan de Paritaire Commissie.

In 2009 dienden vijftien kandidaten (9F + 6N) een beroepsschrift in bij de Minister van Binnenlandse Zaken tegen de negatieve beslissing van de directeur van de Directie van de Rekrutering en van de Selectie.

Uitgebrachte adviezen

In 2009 behandelde de Paritaire Commissie 10 dossiers (5N + 5 F). In het merendeel van de gevallen maakte de Paritaire Commissie een gunstig advies over aan de Minister. Zo kregen 4 Nederlandstalige kandidaten en 3 Franstalige kandidaten te horen dat de commissie een positief advies gaf m.b.t. hun gedrag en dat ze dus in dienst konden

treden bij de politie. Voor twee dossiers (1N en 1F) was het advies negatief en was de commissie dus van oordeel dat de betrokken kandidaten niet van onberispelijk gedrag waren. Voor één Franstalige kandidaat stelde de Paritaire Commissie voor een beperking van territoriale inzetbaarheid op te leggen.

Overzicht behandelde dossiers

	Dossiers "N"	Dossiers "F"	Totaal
Ontvangen verzoekschriften	6	9	15
Uitgebrachte adviezen	5	5	10
Gunstig advies	4	3	7
Gunstig maar met opleggen van territoriale beperking	0	1	1
Negatief advies	1	1	2

4.3. Tuchtrect

Indien de hogere tuchtverheid aan een personeelslid van een politiedienst een zware tuchtstraf voorstelt, kan deze een verzoek tot heroverweging bij de tuchtraad instellen. Telkens de tuchtraad zitting houdt in het raam van dergelijk verzoek tot heroverweging wordt de Inspecteur-generaal of zijn afgevaardigde in de hoedanigheid van deskundige verplicht gehoord.

De rol van de Directie Statuten.

Op de zittingen van de tuchtraad wordt de Inspecteur-generaal als deskundige vertegenwoordigd door een lid van de Directie Statuten. Ieder tuchtdossier wordt grondig geanalyseerd waarbij een gemotiveerd advies wordt opgesteld. Hierbij wordt telkens in een eerste fase de wettelijkheid van de gevolgde procedure nagegaan. In een tweede fase wordt een analyse ten gronde gedaan van de ten laste gelegde feiten waarbij tot slot nagegaan wordt of de voorgestelde tuchtstraf in verhouding staat tot de ernst van de feiten die aan betrokkene kunnen ten laste gelegd worden. Het spreekt voor zich dat tijdens de debatten de visie van de Algemene Inspectie kan evolueren op grond van nieuwe gegevens en elementen.

Behandelde tuchtdossiers.

Zevenenvijftig dossiers werden het voorbije jaar afgesloten (33 F, 24 N, 0 D). Hiervoor waren 101 zittingen nodig. De Algemene Inspectie gaf 74 definitieve adviezen, waarvan 43 Franstalige en 31 Nederlandstalige.

In 2009 werden in totaal 66 nieuwe dossiers ingeschreven waarvan 42 Franstalige en 24 Nederlandstalige.

12 % van de dossiers was afkomstig van de Federale Politie en 88 % van de Lokale Politie. Dit laat toe te veronderstellen dat de mogelijkheid om gesanctioneerd te worden niet in verhouding staat met de verdeling van het personeel, nl. 1/3 bij de Federale Politie en 2/3 bij de Lokale Politie. Omdat deze trend enkel kon vastgesteld worden bij dossiers die ter heroverweging werden voorgelegd, moet dit ook vergeleken worden met het geheel van andere sancties die in 2009 werden uitgesproken en die gepubliceerd zullen worden door de Tuchtraad.

Verdeling van de dossiers volgens de graad van het personeelslid

2009	Calog	AP	INP	HINP	CP	HCP	Totaal
Dossiers F	0	0	22	6	4	1	33
Dossiers N	2	1	12	7	2	0	24
Totaal	2	1	34	13	6	1	57

Aanvragen tot het voeren van een voorafgaand onderzoek.

De tuchtraad of een tuchtoverheid kan op basis van artikel 27 van de Tuchtwet aan de Algemene Inspectie een verzoek richten tot het voeren of het vervolledigen van een voorafgaand onderzoek. Dit kan enkel indien de tuchtraad of de tuchtoverheid van oordeel is dat er ernstige redenen zijn om het voorafgaand onderzoek niet toe te vertrouwen aan de hiërarchische overheid. Wanneer dergelijk verzoek gericht wordt aan de AIG is het de taak van IGST te onderzoeken of het verzoek gerechtvaardigd is.

Acht dergelijke verzoeken werden voorgelegd aan de Inspecteur-generaal: Eén verzoek werd ingewilligd en drie werden geweigerd. De overige verzoeken betroffen eigenlijk vragen om inlichtingen en geen verzoeken tot toepassing van artikel 27 van de Tuchtwet. Tegen deze weigeringen werd geen beroep aangetekend bij de Minister van Binnenlandse Zaken wat erop wijst dat de tuchtrechtelijke overheid de gegeven motivatie bij deze beslissing kon aanvaarden.

De verzoeken waren in meer dan 90 % van de gevallen afkomstig van een lokale tuchtoverheid.

Aandachtspunten inzake de tuchtprocedure

De toepassing van het tuchtrecht binnen de politiediensten is niet steeds vanzelfsprekend. Het vereist uiterste nauwkeurigheid, kennis, investering in tijd en een regelmatige bijscholing. Deze verplichtingen mogen echter geen voorwendsel zijn om van het tuchtrecht geen gebruik te maken. In bepaalde omstandigheden, wanneer andere middelen van beheer, begeleiding of coaching falen, is de toepassing ervan een vereiste.

In dit verband zijn enkele aandachtspunten het vermelden waard:

Ten eerste het feit dat een aantal procedures zonder resultaat blijven omdat de opgelegde termijnen niet gerespecteerd werden. Hier kan enkel aan verholpen worden door het zeer strikt uitvoeren van de opgelegde procedureregels en termijnen. Deze zijn immers gekend en vaststaand. Tevens moet aandacht geschonken worden aan het correct betekenen van de beslissing teneinde te voorkomen dat de wet een sanctie verbiedt. Deze betekening moet gebeuren ofwel door afgifte tegen ontvangstbewijs ofwel bij een ter post aangetekende brief.

Ten tweede dient er bijzondere aandacht te worden geschonken aan een exacte kwalificatie van het tuchtvergriep. Het volstaat niet om enkel een gedetailleerde uiteenzetting te geven van de feiten met verwijzing naar de plichten of de interne regels.

De overheid moet tevens, op basis van artikel 3 van de tuchtwet, duidelijk aangeven waaruit m.b.t. het vastgestelde gedrag de niet-naleving van de professionele plichten en/of de aantasting van de waardigheid van het ambt precies bestaat.

Deze belangrijke stap in het opstellen van het dossier is primordiaal zowel voor de overheid die duidelijk aanwijst wat de aanleiding was tot het opstarten van de procedure als voor het personeelslid dat zo duidelijk weet welke feiten hem ten laste worden gelegd. Het is trouwens enkel op deze basis dat de rechten van de verdediging ten volle uitgeoefend kunnen worden.

Aanrekening van de uren voor tuchtverdediging.

Artikel 11 van het KB van 26 november 2001 tot uitvoering van de tuchtwet laat toe aan het personeelslid en/of de tuchtverdediger om de gepresteerde uren in het kader van een tuchtprocedure voor hun werkelijke duur als dienstprestaties in rekening te brengen. In het geval van betwisting, beslist de Inspecteur-generaal of zijn afgevaardigde, na overleg met de betrokken partijen, over de uren die aangerekend mogen worden.

Het afgelopen jaar werd geen enkel geschil aan de Inspecteur-generaal voorgelegd.

4.4. De Algemene Inspectie en deontologie

De wet van 15 mei 2007 (B.S. 15.06.2007) op de Algemene Inspectie bepaalt in hoofdstuk IV haar opdrachten. In het bijzonder beschrijft artikel 5, alinea 4 dat de AIG deelneemt aan de definiëring, het naleven en de actualisering van de politionele deontologie. Deze opdracht werd bevestigd via het ministerieel besluit van 12 augustus 2008 in het raam van de activiteiten van de Deontologische Commissie voor de politiediensten. De Minister duidde de AIG aan als permanent expert indien binnen de Deontologische Commissie zuivere deontologische kwesties worden behandeld.

In de loop van 2009 is de Deontologische Commissie tweemaal samengekomen, met name op 5 mei en op 3 juli. De processen-verbaal bevatten hoofdzakelijk agendapunten die betrekking hebben op het functioneren van de commissie. Wat de verwezenlijkingen betreft kan men een fiche getiteld "Structuur en actieplan op korte termijn" aanstippen waarin de officiële inplaatsstelling van een contactpunt voor de gehele geïntegreerde politie wordt vermeld. Geen enkel advies werd verleend met betrekking tot specifieke problemen of punten van de Code. In dit stadium van haar werkzaamheden heeft de Commissie geen beroep gedaan op de expertise van de Algemene Inspectie.

Niettemin moet men zich bewust zijn van het feit dat volgende zaken vaak tot problemen leiden op het terrein: geschenken of voordelen die gegeven worden versus de nabijheidspolitie, het gebruik van politieke informatie en het beroepsgeheim versus de bescherming van zijn naasten en van zijn goederen, het privéleven versus beroepsverplichtingen met daarbij inbegrepen het uitoefenen van politieke rechten en cumul, de hiërarchie en haar voorbeeldfunctie, het gebruik van verdovende middelen en alcohol en het gebruik van materiaal voor persoonlijke doeleinden.

De Algemene Inspectie neemt deel aan de definiëring en aan de toepassing van de deontologische code en dit door middel van concrete acties gedurende het hele jaar. Als expert voor de Tuchtraad integreert ze bijvoorbeeld deontologische eigenschappen in haar adviezen. Ze geeft ook zeer regelmatig antwoorden op vragen die gesteld worden door terreinmedewerkers. Dit toont eveneens aan dat er enerzijds daadwerkelijk een wil aanwezig is om te handelen naar de geest van de code en dat er anderzijds een behoefte bestaat aan verduidelijking, omschrijving en precisering van bepaalde concepten.

Een andere manier om de politieke deontologie te verspreiden is de bijdrage van sommige leden van de Algemene Inspectie aan de politieopleiding binnen de diverse scholen als occasionele of als regelmatige lesgever. Deze manier van meedelen van de politieke waarden is een verrijking voor beide partijen bij het soms geanimeerd uitwisselen van praktijkervaring met de theoretische benadering van de deontologische code. Het is slechts bij dergelijke uitwisselingen dat men daadwerkelijk kan spreken van een toegepaste deontologie.

2009 was eveneens het jaar waarin de opstellers van het verslag¹² van de Federale Raad de mening waren toegedaan dat het absoluut noodzakelijk is om de controlediensten, lees de Algemene Inspectie en het Comité P, te voorzien van een eigen gedragscode.

Het verslag verduidelijkt niet wat er moet gebeuren met de interne controlediensten engaat blijbaaar van uit tat deze diensten geen specifieke gedragsregels moeten volgen.

Zoals iedere burger moeten de leden van zowel de interne als van de externe controlediensten de Grondwet, de regels van de rechtstaat met inbegrip van de internationale verdragen eerbiedigen.

Bovendien zijn zij, indien zij lid zijn van een politiedienst of afgedeeld zijn van een dergelijke dienst, onderworpen aan de deontologische code voor de politiediensten. De naleving van deze Code, van de Wet op het Politieambt, van het Wetboek van Strafvordering, van de Wet van 18 juli 1991 (Comité P) en van de Wet van 15 mei 2007 (AIG) biedt voldoende garanties voor het eerbiedigen van de rechten en vrijheden waardoor het in het leven roepen van een bijkomende tekst onnodig is.

In de veronderstelling dat een dergelijke specifieke behoefte toch zou bestaan, behoefte die niet beschreven is in het verslag, zou het wenselijk zijn om één of meer punten toe te voegen aan de deontologische code. Op die manier zouden de nieuwe bepalingen geïntegreerd zijn in het geheel van bestaande deontologische regels en van toepassing zijn op alle ambtenaren die op permanente of op sporadische wijze een controlefunctie uitoefenen. We pleiten dus voor een aanpassing van de Code eerder dan het opstellen van een specifieke code van de controlediensten.

4.5. Evaluatie mandaathouders

De verschillende soorten evaluaties

De inspecteur-generaal zetelt in verschillende soorten evaluatiecommissies. Het soort evaluatie door de evaluatiecommissie verschilt naargelang de finaliteit.

A. De evaluatie op verzoek van de mandaathouder, die om de hernieuwing van zijn mandaat verzoekt

De evaluatie 'en régime' van het mandaat van de korpschef van de lokale politie bestaat in de regel uit de evaluatie die op verzoek van de mandaathouder geschiedt met het oog op de hernieuwing van zijn mandaat. Het mandaat geldt immers voor vijf jaar en kan onbeperkt hernieuwd worden. Deze evaluatie met het oog op de hernieuwing van het mandaat heette in de vroegere teksten de "eindevaluatie"¹³.

Voor de evaluatie 'en régime' van de mandaathouders zijn in 2009 nog geen richtlijnen verschenen. Dergelijke richtlijnen over de toestand 'en régime' van de mandaathouders zijn aangekondigd in de Ministeriële omzendbrief GPI 43 van 28 februari 2005, die de eerste periode van vijf jaar van het mandaat van de "primo-benoemingen" betreft.

Het overgrote deel van mandaathouders heeft zijn eerste eindevaluatie gekregen in de loop van 2005 of 2006. In 2009 zijn er enkel nog drie Franstalige en vier Nederlandstalige korpschefs aan een evaluatie onderworpen met het oog op de vernieuwing van hun mandaat.

¹² Verslag van de Federale Politieraad, "10 jaar politiehervorming", 2009, p. 38, <http://www.federale-politie-raad.be/cfp-biblio/cfp-pub/advise/cfp-adv-2009-05-29-f.pdf>

¹³ De term "eindevaluatie" wordt niet meer gebruikt in de wet ("Exodus") noch in het uitvoeringsbesluit RPPol. In het gewijzigde model van evaluatieverslag dat door de minister van Binnenlandse Zaken is vastgelegd in de bijlage 7 de UBPol (gewijzigd bij M.B. van 18 augustus 2009) komt deze term wel voor.

B. De evaluatie in het kader van een eventuele voortijdige beëindiging van het mandaat

Wanneer een overheid, die daartoe door de Koning is aangewezen (zie art. VII.III.69 RPPol), tijdens de duur van het mandaat om een evaluatie van een mandaathouder verzoekt voor zover een gegeven dit noodzaakt, zal de mandaathouder geëvalueerd worden en kan er voortijdig een einde aan zijn mandaat gemaakt worden¹⁴. Deze evaluatie kan omschreven worden als een "punctuele" evaluatie.

In 2009 is geen enkele "punctuele"¹⁵ evaluatie van een mandaathouder op verzoek van een overheid gehouden.

C. De "specifieke tussentijdse evaluatie" van de commissaris-mandaathouder met het oog op zijn bevordering tot hoofdcommissaris van politie

Op basis van artikel 135ter¹⁶ van de Exodus kan een commissaris of commissaris eerste klasse, die een mandaat uitoefent, na het derde jaar van zijn mandaat, bevorderd worden in de graad van hoofdcommissaris, voor zover hij/zij een evaluatie met de vermelding "goed" heeft gekregen.

In deze context werden enkel drie Nederlandstalige korpschefs van de lokale politie in 2009 geëvalueerd.

Overzicht van de uitgevoerde evaluaties in 2009

	"Eindevaluatie"		"Punctuele" evaluatie		"Specifieke tussentijdse evaluatie"	
	3F + 3N	6	0F + 0N	0	0F + 3N	3
Aantal evaluaties ¹⁷	3F + 3N	6	0F + 0N	0	0F + 3N	3
Vermelding	Goed	6	Goed	-	Goed	3
	Voldoende	-	Goed met opmerkingen	-	Onvoldoende	-
	Onvoldoende	-	Onvoldoende	-		

¹⁴ Art. 76ter van de Exodus

¹⁵ Opmerkelijk is dat er in het gewijzigde model van evaluatieverslag sprake is van de term "tussentijdse evaluatie". De "tussentijdse evaluatie" (oorspronkelijk voorzien na afloop van het derde en achtste jaar van het mandaat) is door de nieuwe bepalingen betreffende de mandaten immers afgeschaft.

¹⁶ Het artikel 135ter van de Exodus is toegevoegd door de wet van 15 mei 2007, art. 36.

¹⁷ F: Franstalige mandaathouders; N: Nederlandstalige mandaathouders

Het belang van de opdrachtbrief

De opdrachtbrief is een belangrijk element in het raam van de evaluaties van de mandataris, precies omdat de evaluatie afweegt hoe de mandataris heeft gefunctioneerd en in welke mate hij de met de hem ter beschikking gestelde middelen de vooropgezette doelstellingen heeft bereikt. Omwille van het belang van de opdrachtbrief in het evaluatieproces dient elke mandaathouder een kopie van zijn opdrachtbrief aan de inspecteur-generaal te bezorgen (art. VII.III.39 RPPol).

Tot op 31 december 2009 hebben nog geen 5 % van de mandaathouders een kopie van hun opdrachtbrief aan de inspecteur-generaal bezorgd.

4.6. Selectie mandaathouders

Selectie van korpschefs van de lokale politie

Vanaf 19 oktober 2008 kunnen enkel de personeelsleden die titularis zijn van de graad van HCP (of CP eerste klasse) of CP én houder van een directiebrevet of van dit brevet zijn vrijgesteld, deelnemen aan de selectie voor een mandaatfunctie.

In 2009 zijn er 13 oproepen tot kandidaatstelling voor het mandaat van korpschef van de lokale politie gelanceerd. In alle politiezones werd een plaatselijke selectiecommissie samengesteld.

Voor drie vacante ambten van korpschef kon de selectiecommissie haar werkzaamheden in 2009 afronden en een gemotiveerd voorstel van de geschikte kandidaten aan de gemeente- of politieraad overmaken. De inspecteur-generaal a.i., nam ambtshalve aan elke zitting van de plaatselijke selectiecommissie deel.

Eén Franstalige politiezone diende in 2009 tot driemaal toe een oproep tot kandidaatstelling te publiceren vooraleer er zich iemand kandidaat stelde.

Voor één Nederlandstalige zone heeft er zich na twee oproepen geen enkele kandidaat voor het vacante ambt van korpschef gemeld. De politiezone heeft vervolgens beslist om aan de Minister van Binnenlandse Zaken een fusie met een naburige zone te vragen.

Overzicht van de selecties die in 2009 door de plaatselijke selectiecommissie zijn afgewerkt:

Aantal zones per taalstelsel ¹⁸	Aantal kandidaturen				Aantal geschikte kandidaten
	Door kandidaten		Door selectiecommissie		
	ingediend	ingetrokken	behandeld	Ontvankelijk verklaard	
1 F	4	0	4	4	3
3 N	19	0	19	18	13
0 F/N	0	0	0	0	0
Totaal	23	0	23	22	16

¹⁸ F: Franstalige zones; N: Nederlandstalige zones; F/N: tweetalige zones

Selectie van andere mandaathouders

In 2009 zetelde de inspecteur-generaal a.i. in geen andere selectiecommissies dan de plaatselijke selectiecommissies voor korpschef van de lokale politie.

4.7. "Evaluatie" van het huidige evaluatiesysteem

De AIG is op het einde van 2009 gestart met een doorlichting van het evaluatiesysteem van het politiepersoneel. Deze beslissing werd genomen door de Minister van Binnenlandse Zaken op voorstel van de AIG en van de Raad van Beroep.

Acht jaar na het invoeren van het nieuwe personeelsstatuut bleek de evaluatie van het politiepersoneel van de geïntegreerde politie immers nog steeds een pijnpunt te zijn.

Doel

De AIG werd belast met de opmaak van een algemeen overzicht van de situatie met als hoofddoel het detecteren van de concrete problemen binnen de toepassing van het evaluatiesysteem in zijn huidige vorm. Beslist werd om in samenwerking met een werkgroep ad hoc naderhand de nodige verbetervoorstellen uit te werken en aan de Minister van Binnenlandse Zaken over te maken. Als streefdatum werd 31 mei 2010 vooropgesteld.

Methodiek

Primaire voorwaarde voor de doorlichting was de medewerking van alle evaluatieverantwoordelijken.

In de eerste plaats werd via een korte enquête bij de verantwoordelijken voor de evaluatie (alle mandaathouders en een aantal leidinggevendenden) gepolst naar de stand van zaken op het vlak van de reeds uitgevoerde evaluaties.

Vervolgens werd gepeild naar de verschillende opinies over de evaluatie zoals die momenteel vastligt in het statuut. De bedoeling was de meningen over de procedure, de inhoud, het verloop en de gevolgen van de evaluatie te kennen zowel van de eindverantwoordelijken, van de evaluatieadviseurs, van de evaluatoren als van een representatief aantal geëvalueerden. Dit onderzoek richtte zich tot alle personeelsleden (Ops & Calog) en tot alle niveaus (agent tot HCP en niveau D tot niveau A). De steekproef omvatte in totaal 1.000 eenheden. Aan de respondenten werd gevraagd om ten laatste eind januari 2010 het enquêteformulier terug te sturen.

5. De gedeconcentreerde posten

Elk jaar sturen de gedeconcentreerde posten een activiteitenverslag naar de centrale directie van de AIG.

Dit verslag heeft zowel betrekking op hun eigenlijke activiteiten, in het bijzonder contacten onderhouden met het lokale niveau, als op activiteiten die ze uitvoeren in het kader van de specifiekere activiteiten van de centrale diensten. Deze specifieke activiteiten omvatten:

- de uitvoering van gerechtelijke of administratieve onderzoeken als gevolg van klachten of aangiften ;
- de deelname aan inspectieopdrachten die door IGIN worden gecoördineerd;
- de uitvoering van audits.

Hierdoor bieden de gedeconcentreerde posten een erg belangrijke steun aan de centrale diensten van de AIG.

Hieronder vermelden we voor elke post de belangrijkste activiteiten die in 2009 werden ontplooid.

5.1. Antwerpen

De gedeconcentreerde post Antwerpen had in 2009 te kampen met een acuut personeelsgebrek.

Zoals de voorgaande jaren behoorden de geleverde inspanningen hoofdzakelijk tot de bevoegdheidssfeer van IGEO (directie individuele onderzoeken) met een aandeel van 58 % wat een stijging van 7 % inhoudt in vergelijking met 2008.

In 2009 werden 87 nieuwe dossiers geopend waarvan 63 met een strafrechtelijk en 24 met een administratief karakter.

De meeste klachten handelden over het gewelddadig optreden met verwondingen door politieambtenaren, schending van het beroepsgeheim, valsheid in geschriften en het ontvreemden van goederen. Bepaalde klachten hadden ook betrekking op inbreuken in het raam van de familiale sfeer (intrafamiliaal geweld).

Twee onderzoeken betroffen aangiften van verkrachting en twee het gebruik van vuurwapens waarvan één met dodelijke afloop.

Er werden 216 processen-verbaal opgesteld waarvan 13 aanvankelijke.

23 % van de activiteiten werd besteed aan opdrachten voor IGIN (directie audit – en inspectie) wat een stijging met 6 % inhoudt.

De in 2008 aangekondigde personeelsbevraging in een welbepaalde politiezone werd in 2009 afgesloten met de beslissing dat de AIG zal instaan voor de opvolging van de realisatie van de aanbevelingen van een door een burgerfirma uitgevoerde audit.

De gedeconcentreerde post te Antwerpen heeft eveneens een bijdrage geleverd aan de inspectie over de triptiek van de gerechtelijke identificatie.

In het raam van informatie-inwinning werden geen specifieke bezoeken gebracht aan mandatarissen maar wel werden systematisch zonechefs of diensthoofden bezocht bij het uitvoeren van inspecties. Ook op uitnodiging werd af en toe een bezoek gebracht.

Er werden eveneens contacten onderhouden met parketmagistraten, onderzoeksrechters, Dirco's, Dirju's, zonechefs en diensthoofden intern onderzoek.

5.2. Gent

Sinds december 2009 is de gedeconcentreerde post Gent gehuisvest in een kantoorruimte van het administratief gebouw 'Kouterpoort' gelegen te 9000 Gent, Ketelvest 26/001.

Sedert medio 2009 is er geen volledige personeelsbezetting meer.

Ook in Gent behoorden de geleverde inspanningen hoofdzakelijk tot de bevoegdheids-sfeer van IGEO (directie van de individuele onderzoeken).

De realiteit geeft aan dat de toename van het aantal gerechtelijke dossiers niet alleen in aantal is, maar ook in complexiteit.

Bij de uitvoering van de gerechtelijke dossiers werden in 2009 in totaal 296 processen-verbaal opgesteld waarvan 4 aanvankelijke.

Ter uitvoering van de administratieve dossiers werden er in totaal 8 verslagen opgesteld. Als gevolg van de initieel opgelegde opdrachten (kantschriften) door het Ambt van de procureurs des Konings of de Onderzoekrechters van de respectieve gerechtelijke arrondissementen werden nog 23 bijkomende of navolgende kantschriften afgewerkt in verschillende gerechtelijke dossiers.

In het raam van de activiteiten voor IGIN (directie audit en inspectie) werd een audit in de PZ POLDER, althans naar terreinwerk toe, afgerond en dit in nauwe samenwerking met de directie IGIN.

Tevens werden voorbereidingen aangevat voor het uitvoeren van een audit in de PZ Schelde-Leie.

Vershillende politiediensten binnen het ressort werden bezocht en dit al dan niet ter gelegenheid van de uitvoering van andere opdrachten.

De contacten gelegd en aangehaald met diverse parketmagistraten resulteerden in een aanzienlijke toename van de gerechtelijke dossiers.

5.3. Luik

Sinds 26-10-2009 zijn de burelen van de gedeconcentreerde post Luik gevestigd te 4000 Luik, Rue Darchis 51.

Zoals de voorgaande jaren zijn de inspanningen die geleverd worden in het domein van de individuele onderzoeken (IGEO) erg belangrijk, dit betekent dat ongeveer 2/3 van de activiteiten hieraan besteed worden. De overige 1/3 wordt gepresteerd ten behoeve van IGIN (audit en inspecties).

Betreffende de individuele onderzoeken werden 144 nieuwe dossiers (waarvan 8 van administratieve aard) geregistreerd; het betreft een quasi status-quo ten opzichte van 2008. Ook werden 159 dossiers afgesloten. Dit alles vertaalt zich bovendien in de redactie van 742 processen-verbaal (of 4 % meer dan in 2008) waarvan 94 aanvankelijke

3/4 van de dossiers handelen over politiezones van het gerechtelijk arrondissement Luik en het belangrijkste aandeel is weggelegd voor de politiezone Luik.

14 % van de dossiers hebben betrekking op de federale politie. De klachten handelen hoofdzakelijk over het misbruik van macht en onwettig handelen (25 %), slagen en verwondingen (22 %), pesterijen en bedreigingen (10 %), schending van het beroepsgeheim (6 %).

De gedeconcentreerde post van Luik heeft een audit uitgevoerd op vraag van de PZ FAMENNE – ARDENNE met betrekking tot de functionaliteit verkeer. Er was eveneens een opvolging van de audits die werden uitgevoerd in 2007 in de politiezones ORNEAU – MEHAIGNE en CENTRE – ARDENNE.

In het raam van de inspectieopdrachten werd deze betreffende de interventietermijnen ingeval van dringende oproepen en de verschillende types van dispatching in 2009 verdergezet en afgesloten met een verslag voor de Minister van Binnenlandse Zaken.

Door de gedeconcentreerde post van Luik werden eveneens contacten onderhouden met verschillende politiezones, met mandatarissen en met magistraten en er werd medewerking verleend aan het congres Euregio EUPEN.

5.4. Bergen

In 2009 werd de gedeconcentreerde post van Bergen geconfronteerd met een personeelsgebrek wat een weerslag had op de uitvoering van de audits en inspecties.

Op één november 2009 heeft het nieuwe directeur van de gedeconcentreerde post Bergen zijn stage aangevat.

De onderzoeken voor IGEO (individuele onderzoeken) blijven nog steeds een erg belangrijk deel uitmaken van het werk (ongeveer 77 %). De aard van de onderzoeken is erg gevarieerd en handelt over feiten begaan door politieambtenaren en/of CAlogpersoneel zowel tijdens als buiten de dienst.

In 2009 werden 352 processen-verbaal opgesteld waarvan 24 aanvankelijke.

Geen enkele audit kon in 2009 worden uitgevoerd maar een punctuele steun kon worden verleend in het raam van een audit die werd uitgevoerd door de auditeurs van de directie IGIN (directie audit en inspectie) te Brussel.

De gedeconcentreerde post Bergen heeft zo goed als mogelijk contacten onderhouden met magistraten, mandatarissen, korpschefs en diensthoofden.

6. Personeel - Begroting - Logistiek

6.1. Personeel

Als gevolg van de aanwervingsstop kon in 2009 voor de AIG geen nieuw personeel worden aangetrokken. Een reeds lang lopende selectieprocedure liet toe één hoofdcommissaris voor de gedeconcentreerde post te Bergen aan te werven. De noodzaak om ambten vacant te verklaren ingevolge natuurlijke afvloeiingen of mobiliteit in te vullen laat zich dan ook voelen.

Meer focus werd gelegd op de vorming van het personeel. Het volgen van colloquia en externe (informatica)opleidingen brachten een uitgave aan inschrijvingskost van ongeveer 20.000 euro met zich mee. Verder konden de personeelsleden deelnemen aan de nodige baremische of gecertificeerde opleidingen. Eén hoofdinspecteur volgde het eerste luik van de functionele gerechtelijke opleiding.

Vier personeelsleden van het operationeel kader werden het slachtoffer van een arbeids(weg)ongeval. Bij de drie verkeersongevallen waarbij personeelsleden van de AIG waren betrokken viel enkel materiële schade te noteren.

6.2. Budget

Het totale budget van de AIG bedraagt 6.839.000 € die als volgt verdeeld is:

- 6.205.000 € voor personeelskosten
- 545.000 € voor werkingskosten
- 89.000 € voor investeringskosten

6.3. Logistiek

De budgettaire beperkingen laten de AIG toe om het dagelijkse beheer waar te nemen en net zoals vorig jaar konden slechts een paar computers ter vervanging worden aangeschaft.

7. Diverse activiteiten

In de loop van 2009 werd meermaals vergaderd met het Comité P. De AIG ontving eveneens het bezoek van buitenlandse overheden en instanties waaronder de Inspecteur-generaal van Marokko.